

Naročnina znaša mesečno 25 Din. za
izposojništvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon števil.
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.

Celje: Kocenova ul. 2. Telefon števil. 190.

Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ček. zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha čisto 78.160; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 1. marca.

Izboljšanje odnosov z Bolgarijo, ki je avtomatično nastopilo, kakor hitro je naša država odprla mejo in se je pričela konferenca v Pirotu, bo preživelo že v najkrajšem času svojo preizkušnjo.

Istočasno, ko se je pripravila pirot-ska konferenca, ki naj uredi norme bodočega meddržavnega prometa na meji ter postavi določbe zoper nevarnost novih obmeinih incidentov, se je sestavila tudi bolgarska delegacija za marčno zasedanje Društva narodov. Poročilo o sestavi delegacije in o akciji makedonstvuščih v Ženevi je prineslo k nam zopet nove nezaupnosti in vznemirjenja, ker je ta delegacija sestavljena tako, da imajo v njej makedonski revolucionarji odločilen vpliv.

Postavimo naj takoj v začetku svoje razprave, da se usoda pirot-ske konference ne sme pretesno vezati z bolgarskim nastopom v Ženevi. Kljub vsemu, kljub delikatni notranji zvezi med obema akcijama vendarle ni treba, da bi čez določeno mejo vplivali druga na drugo. Seveda je problem, ki se obravnava tukaj in tam, silno kompliciran in zahteva skrajno spretno taktiko, vendar se zdi, da se morejo pozitivni rezultati ipak pričakovati.

Pred vsem je treba naglasiti, da bi bilo napačno, ako bi kdo pričakoval, da Bolgari v Ženevi ne bodo porabili prilike obrniti pozornost sveta na makedonski problem. V Ženevi je vendar privržen na program obravnavanja manjšinskih vprašanj z drugačnega vidika nego doslej. Določile naj bi se norme za zaščito narodnih manjšin po nekaterih generalnih načelih, veljavnih, kakor želijo nekateri, za vse države. Skenska glede uspeha te akcije je bila že dovolj naglašena. Ali kar se tiče Bolgarov, je po eni strani tu stremenje makedonstvuščih, obrniti nase pozornost sveta, in to samo je zanje že mnogo vredno. Po drugi strani je tu oficijelna Bolgarija, ki pač ne bo hotela izpustiti prilike, da skusa uveljaviti svoje nazore o problemih, v katerih se čuti prizadeto. Zakaj ne sme se prezreti, da se to pot ohefa sferam držav možnost, potezati se direktno ali indirektno za svoje sorodnike, bivajoče v katerikoli od narodnih držav.

Oficijelna Bolgarija je ponovno izrazila svoje naziranje, da biva v naši Makedoniji bolgarsko prebivalstvo, ki ne uživa manjšinskih pravic. To stališče zastopa sotska vlada v načelnem pogledu z isto doslednostjo, kakor makedonstvuščim sami. Da je to naziranje po našem pojmovanju docela noreno, je tu precej postranskega pomena: bolgarska delegacija bo vztrajala na svojem stališču in skušala doseči v Ženevi uveljavljenje manjšinskega principa. Tudi oni, ki med Bolgari iskreno zagovarjajo potrebo po smirjenosti z nami, zastopajo v bistvu isto stališče, ne mislijo pa, da bi s tem onemogočili možnost prijateljstva in dobrih odnosov z Jugoslavijo. Zdi se, da je ta prevladna namerodajneži za prepoznavanje bolgarske akcije v Pirotu in Ženevi.

Da na bodo ostali Bolgari v Ženevi silno daleč od uspeha, je precej izven dvoma. Pred vsem naša država, kar se tiče Makedonije, ni niti najmanj vezana na kake mednarodne določbe v manjšinskih zadevah, ne glede na to, da v rešnici bolgarske manjšine tamkaj ni. Da pa bi Društvo narodov moglo odnoso hotelo odrediti ali skleniti kakršnekoli določbe glede zaščite manjšin, faktičnih ali domnevnih, v teritorijih, glede katerih članice niso vezane, je skoro toliko kot nemogoče. Zakaj v tem slučaju bi bile prizadete tudi velike države z nezadržanimi manjšinami, ki generalno zaščito odklanjajo kot absurdno, kot vmešavanje v svoje notranje zadeve. Društvo narodov ni le vedno doslej prišlo z največjo delikatnostjo, da se ne bi eksponiralo v takih primerih, in je raje puščalo probleme nerešene leta in leta, nego da bi zadelo katero od svojih glavnih članic na najboljše točki. Zato je toliko bolj izključeno, da bi se v manjšinskih problemih spuščalo tako daleč, kolikor bi bilo treba, da bi na pr. Bolgari mogli doseči uspeh. Mogoče bi bilo to le, ako bi se manjšinsko vprašanje uredilo na splošen način, veljaven za vse države brez izjeme. Toda taka solucija bi odbila mnoge države in bi mogla spraviti v nevarnost samo Društvo narodov. Vrh tega pa bi še potem bilo treba naravnost nasilnega akta, s katerim bi bilo prebivalstvo Južne Srbije proglašeno za Bolgare in torej za narodno manjšino.

Bolgariom ho tedaj v Ženevi prilika samo za propagando. Seveda bi bilo z vidika dobrih odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo bolj oportuno, da bi omislili ta korak. Toda pred očmi moramo imeti očitno miselnost konfliktu, ki se ne more rešiti kar čez noč. Treba je, da Bolgariom notranji razvoji v Južni Srbiji pokaže, kako so se motili in potem bodo tudi akcije kakršna je sedanja v Ženevi, izgubile svoj smisel, gotovo pasvojo

Razširjenje zakona o zaščiti države

Zakon je raztegnjen na več novih, zlasti tiskovnih deliktov in je od Nj. Vel. kralja že podpisan

Beograd, 1. marca 6. Na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih del je kralj danes podpisal zakon o izpremembi in izpopolnitvi zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi od 6. jan. 1929, ki se glasi:

I.

Po čl. 2. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi od 6. jan. 1929 pridejo kot členi 3., 4., 5. in 6. tele določbe

Čl. 3. Kdor s pisanjem, tiskanjem, objavljanjem ali razpečevanjem knjig, novin, lepakov, objav ali slik ali na kak drug način vrši propagando ali stremi za tem, da se ustvari prepričanje ali razpoloženje pri drugih, da bi se nekateri deli kraljevine SHS oddvojili iz celote kot samostojna država, ali da bi se spojili s kako drugo državo, ali da bi se izpremenila sedanja državna ureditev ali da se izpremeni politični ali socialni red v državi, — se kaznuje s težko lečo do petih let, v kolikor tako delanje ne spada pod točko 1. čl. 1. tega zakona.

Čl. 4. Kdor s pisanjem, tiskanjem, razpečevanjem spisov ali slik vohuje ali drugače iznaša ali prenaša lažnive trditve v namenu, da izpostavi lažne smehu ali preziranju državne ustanove, zakone, uredbe ali kake oblasti ali političen ali socialen red v državi ali kdor na omenjeni način kaj iznaša ali razširja v namenu, da povzroči nerazpoloženje proti državnim ustanovam, zakonom, uredbam ali navedbam oblasti ali proti političnemu ali socialnemu

redu v državi — se kaznuje z zaporom do enega leta ali globo do 20.000 Din.

Čl. 5. Kdor s tiskom ali na kak drug način draži k razdor med plemen in družabnimi razredi ali kdor na isti način izliva razpoloženje za plemensko razdvojenost ali plemenski razdor, se kaznuje z zaporom do enega leta ali globo do 10.000 Din.

Čl. 6. Kdor na način, omenjen v čl. 5., vrši propagando ali ustvarja razpoloženje, da se državne ali samoupravne oblasti ovirajo v izvrševanju njihovih nalog ali sploh v njihovem delovanju, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev ali globo do 6000 Din.

II.

Odstavek 3. sedanjega čl. 4 se izpremeni in se glasi: Kdor postane ali ostane član takega društva ali take politične stranke ali ga podpira ali kdor t. i. ali drugače kaj stori, kar kaže nepriznanje navedb oblasti, izdanih po 1. odstavku tega člena, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev in globo do 6000 dinarjev.

III.

Sedanji členi 3 do 21 postanejo členi 7 do 25.

IV.

Za postopanje o kaznivih dejanjih iz novega člena 3. je pristojno državno sodišče za zaščito države, da dejanja iz novih členov 4., 5. in 6. pa so pristojna redna sodišča.

V.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko bo objavljen v »Službenih Novinah«.

Zakon o novi ureditvi pokojnin in odpravnin državnih nameščencev

Znižana doba za dosego pravice do pokojnine — Odpravnina za dnevničarje

Beograd, 1. marca, p. Ob priliki današnje avdijence ministra pravde doktorja Srskića je kralj podpisal zakon o dosegu pravice na osebno pokojnino državnih uslužbencev civilnega reda in uslužbencev državnih prometnih ustanov in o odpustitvi takih uslužbencev ter pogodbenih uradnikov in dnevničarjev. Zakon se glasi:

§ 1. Uradniki in ostali uslužbenci civilnega reda ter uslužbenci državnih prometnih ustanov dobe pravico na osebno pokojnino, ko dovrše 10 let efektivne službe v aktivni državni službi ali v službi državnih prometnih ustanov. V ta čas se ne računa doba, ki so jo prebili v državni službi ali v službi državnih prometnih ustanov kot pogodbeni uradniki ali dnevničarji. Po desetih letih ektivne državne službe im pripada na ime osebne pokojnine 50 odstotkov osnovne pokojnine. Za vsako nadaljnje leto, ki se šteje v pokojnino, se računa 2 odst., tako da dobe s 35 leti celo pokojnino. Uslužbenci prometnih ustanov, naštetih v čl. 125 zakona o prometnem osebju, dobe po desetih letih za vsako nadaljnje leto 2 in pol odst., tako da dobe s 30 leti celo pokojnino, a oni, ki so naštetih v čl. 120 zakona o prometnem osebju, pripada po desetih letih za vsako nadaljnje leto, ki ga prevedejo v državni službi omenjeni v čl. 26 istega zakona 3,333 odst. pokojnine, tako da dobe s 25 leti celo pokojnino. Začeta druga polovica leta se računa kot celo leto.

§ 2. V slučaju odpusta iz državne službe odnosno iz službe pri državnih prometnih ustanovah pripada uslužbencem, ki imajo najmanj eno leto efektivne aktivne službe na ime odpravnine (odnustine) enomesečna plača (redna plačina in draginska doklada). Uslužbenci, ki imajo nad eno leto efektivne držav. službe, pa še niso pridobili pravice na osebno pokojnino, dobe za vsaki nadaljnji dve leti neprekidne državne službe, odnosno službe pri državnih prometnih ustanovah, po eno mesečno pristojbino, tako da se začeto peto doletje smatra za celo. Celokupna vsota odpravnine ne sme v nohemem slučaju presegati šestmesečnih dohodkov. Za odpravnino se računa tudi doba, ki jo je prebil uslužbenec v državni službi neposredno pred stal-

nim nameščenjem kot pogodbeni uradnik ali dnevničar.

§ 3. Pogodbeni uradniki in dnevničarji, ki so bili v državni službi ali v službi državnih prometnih ustanov nepretrgoma najmanj eno leto, dobe pri odpustu na ime odpravnine enomesečno plačo. Ako so prebili v državni službi najmanj pet let, dobe na ime odpravnine dvomesečno plačo, če pa so bili v državni službi nad pet let, pa trimesečno plačo, v kolikor glede pogodbenih uradnikov ni bilo drugega določeno v pogodbi. V ta čas se računa tudi doba, prevedena neposredno pred tem v državni službi. Državni upokojenci, ki so v državni službi kot pogodbeni uradniki ali dnevničarji, nimajo pravice na odpravnino.

§ 4. Odpravnina se izplača v mesečnih zneskih prvega naslednjega meseca po odpustu, in sicer tako, da se vsakega prvega izplača po enomesečni plači do končnega odplačila celokupne odpravnine. V slučaju smrti se izplača odpravnina osebam, ki imajo po zakonu pravico do rodbinske pokojnine.

§ 5. Na odpravnino nimajo pravice oni državni uslužbenci, ki so odpusteni kazenskim potom.

§ 6. Ta zakon stopi v veljavo z dnem, ko se objavi v »Službenih Novinah«. Odredbe čl. 1. dobe obvezno moč s istim dnem, ter prenehajo obenem veljati odredbe § 336 finančnega zakona za leto 1928/29, kakor tudi odredbe zakona o državnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih in odredbe zakona o prometnem osebju, ki so v nasprotju z določbami tega zakona. Členi 2., 3., 4. in 5. tega zakona dobe obvezno moč od 6. jan. 1929.

Avdijence

Beograd, 1. marca, p. V avdijenci na dvoru so bili danes ministri pravde dr. Srskić, vojni minister general Hadžić, finančni minister dr. Švrliuga in minister socialne politike dr. D. Ković, ki je zvečer odpotoval v Zagreb, da prisostvuje anketi glede revizije uredbe o delovnem času in uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin. Ministrski predsednik general Živković še vedno boluje na hripi. Danes si je že toliko opomogel, da je lahko zapustil posteljo, vendar pa so mu zdravniki za enkrat zabranili vsak napor.

50-letnica vojnega geografskega zavoda

Beograd, 1. marca, 6. V nedeljo 3. marca ob 11. dohodne bo v gornjem mestu slovenskega odprtja novega poslopja vojnega geografskega inštituta ministrstva vojske in mornarice ter proslava 50-letnice osnovanja nekdanjega geografskega oddelka glavnega generalnega štaba. Ob tej priliki bo odprta tudi razstava del geografskega inštituta od njegovega početka do danes.

Vehementen napad maršala Pilsudskega na poljski sejm

Razprave v sejmju so bedaste — Proračuni vojnega ministrstva so bili neukusna šala — Vse je kradlo kar na debelo in zapravljalo denar za pojedine in dekleta iz javnih hiš

Varšava, 1. marca. Po dolgem času je stopil popolnoma nepričakovano v prostore poljskega sejma maršal Pilsudski in se udeležil seje finančnega odbora, ki je razpravljala o proračunu vojnega ministrstva. Posegel je v razpravo in govoril preko ene ure. V govoru je nenačrtno ostro napadel poljski parlamentarizem in iznesel težke obtožbe proti političnim strankam.

Uvodoma je naglasil, da se namo-noma ne udeležuje seji sejma, ker so njegova razpravljanja prebadata. Dalje mu je bilo povsem nemogoče poslušati kot oficirju obrekovanja in žaljenja, ki so jih iznašali proti poljski vojski poslanci sejma. Pri obravnavanju postavk proračuna vojnega ministrstva je podčrtal dejstvo, da so bili prejšnji proračuni le neokusna šala in porabljeni za vse drugo, nego za kar so bili dolo-

čeni. Vse je kradlo in poneverjalo na debelo. Znani so mu slučaj, ko so prejšnji vojni ministri prirejali na račun vojske bogate in razkošne pojedine poslancem in deklicam iz javnih hiš. Dogajali so se slučaj, da z denarjem iz vojnega proračuna niso bile vzdrževane samo metrese odličnih politikov, temveč kar cele stranke. Vojni proračun je bil korito, iz katerega je vsak po mili volji kradel in pljačkal. Velike vsote so bile porabljene tudi kratkomalo za razveseljevanje poslancev in ministrov. Nato je maršal Pilsudski nastopil tudi odločno proti črtanju dispozicijskega fonda notranjega ministrstva, ker je Poljska danes pravi raj špijnov. Končno je še povdaril, da je govoril namo-noma na način, ki ni običajen v formah sejmskega debatiranja.

K razkritjem „Utrechtsch Dagblada“

Belgija še vedno demantira, Nemci pa navajajo podrobnosti Belgija bo baje žrtvovala vojnega ministra, da se ubrani demisije kabineta

Bruselj, 1. marca, s. V uradnih belgijskih krogih izjavljajo, da so vesti, ki jih je objavil »Utrechtsch Dagblatt« o dozdnevem protokolu glede bruseljske konference angleškega, belgijskega in francoskega generalnega štaba v septembru 1927, popolnoma izmišljene.

Berlin, 1. marca, s. Glasom nemških virov je zašla belgijska vlada zaradi objavljenja protokola o bruseljskih pogajanjih med francoskim in belgijskim generalnim štabom in zaradi objave udeležencev v zelo težaven položaj. Nihče več ne veruje demantiju. Objavo »Utrechtsch Dagblada«, ki je bila le izveček, se je dalo tajiti, vendar protokola o javni seji združenega franco-

skega generalnega štaba, ki ga je vojni minister pregledal in odobril, ni mogoče več zamolčati. Kriza vlade je zaradi tega samo še vprašanje dni, če ne samo ur. Očitno se zdi, da si bo skušala vlada z odstopom vojnega ministra dobiti nekoliko sape.

Pariz, 1. marca (be.) Belgijsko zunanje ministrstvo je izdalo noto, v kateri izraža svoje začudenje nad koraki nizozemskega poslanika v Bruslju in v Parizu in nad dejstvom, da nizozemska vlada ne veruje francoskim in belgijskim uradnim demantijem. Končno izjavlja nota, da je belgijska vlada pripravljena skupno z nizozemsko vlado preiskati to afero.

Behounek o preiskavi proti Nobilu

Nobila so obremenjevali lastni rojaki — Prof. Behounek ima dojem, da je imela preiskava edini namen razbremeniti Zappija in Mariana

Praga, 1. marca g. h. Udeleženec Nobilove ekspedicije češki učenjak prof. Behounek se je vrnil iz Rima. Novinarjem je izjavil, da je bil preiskovalni odbor sestavljen iz samih pomorščakov med katerimi pa ni bilo niti enega letalskega strokovnjaka, razen letalca de Pineda. Profesor Behounek je dobil dojem, da je šlo v glavnem za rehabilitacijo obeh pomorskih častnikov Zappija in Mariana, pri čemer je Nobile igral popolnoma postranskega vlozo. Vsi italijanski udeleženci Nobilove ekspedicije so nastopali zelo ostro proti generalu Nobilu, ki je bil zaslišan zadnji. Švedski letalec Lundborg je izpovedal zelo ugodno za Nobila, dočim so strojniški italijanske narodnosti izrekli, da je katastrofo zakrivil samo Nobile. Posebno ostro je nastopil proti Nobilu Cioni, ki je doživel katastrofo edino Nobila.

Profesorju Behounku je stavila preiskovalna komisija tri vprašanja, in sicer: 1.) kdo je zakrivil katastrofo, 2.) kako je bil

rešen general Nobile in 3.) kako je umrl švedski meteorolog Malmgreen. Dr. Behounek je odgovoril pri prvi točki, da so bile varnostne mere zaradi nenadne katastrofe nemogoče. Polet Nobila z Rdečega polja je bil opravičen. Postopanje Zappija in Mariana je opravičilo s tem, da sta mogla ravnati tako le brezumna in abnormalna človeka.

V Rimu se je prof. Behounek srečal s predsednikom novoustavljene družbe za preiskovanje polarnih pokralin Pritiofom Nansenom, ki se ravno pripravila da odide z novo ekspedicijo proti severnemu tečaju. Kakor izve »Česke Slovo«, je bil prof. Behounek imenovan za člana komisije za preiskovanje atmosferske elektrike v polarnih krajih pri tej ekspediciji.

Vaš dopisnik je dobil danes od prof. Behounke avtorizacijo za objavo katerega koli poglavja njegovega dela o Nobilovi polarni ekspediciji. (Op. urednika).

Sestava nemške velike koalicije nemogoča

Državni kancelar bo poskušal sestaviti vlado osebnosti — Govorice vedo povedati, da bo predsednik Hindenburg prevzel inicijativo

Berlin, 1. marca. (be.) Pozajanja nemškega kancelarja Müllerja za sestavo velike vladne koalicije so se razbila, ker je nemška ljudska stranka izjavila, da se mora pred sestavo velike koalicije rešiti vsa vprašanja finančnega vprašanja. Državni kancelar ni mogoče skleniti, da ne bo nadaljeval pozajanj. Vlada bo predložila strank, katere ne more sprejeti, prei ko slej odklanjala in nosila za ta svoj korak popolno odgovornost. Državni kancelar bo o izidu pozajanj poročal državnemu predsedniku Hindenburgu. Zato trdijo součeni krog, da bo poskusni državni kancelar Müller sestaviti kabinet osebnosti brez vladne koalicije. S to vlado bi v državnem zboru zahteval zaupnico.

Sirilo pa se tudi govori, da misli uporabiti predsednik Hindenburg izredno polnomočje, k mu za nudi čl. 48 weimarske ustave in pozvat na mesto državnega kancelarja sedanega predsednika pruske vlade dr. Otona Brauna, ki je danes zvoeno, naimočnejši nemških političnih osebnosti.

Berlin, 1. marca. V desnčarskih parlamentarnih položaja, je Lloyd George izjavil, da je angleški vpliv v inozemstvu padel na stopnjo, kakor še nikoli v političnem življenju angleške države. Anglija je bila vedno za prijateljske odnose s Francijo, vendar se mora zavestiti, da ni francoska pokrajina in mora varovati samostojnost britanskega imperija v krogu civiliziranega človeštva.

Velik volilni govor Lloyda Georgea

Vodja liberalcev tož nad padcem angleškega prestiža — Obe-ta volilec odpravo brezosebnosti v enem letu brez najmanjšega povišanja davkov

London, 1. marca. (be.) Volilna kampanja postaja zadnje dni vedno bolj živahna. V Londonu je imel Lloyd George pred 410 državnozbornimi kandidati liberalne stranke programni govor, v katerem je izjavil, da je angleška liberalna stranka pripravila vse potrebne načrte za rešitev najnujnejših gospodarskih vprašanj in za omiljenje strahovite brezosebnosti, ki vlada v Angliji. Načrti liberalne stranke so taki, da bodo omogočili znižanje stroškovitega števila brezposelnih na normalno stanje in to v enem samem letu, ne da bi bilo potrebno zvišati davke za en sam penny. Glede zmanjšepoli-

tičnega položaja, je Lloyd George izjavil, da je angleški vpliv v inozemstvu padel na stopnjo, kakor še nikoli v političnem življenju angleške države. Anglija je bila vedno za prijateljske odnose s Francijo, vendar se mora zavestiti, da ni francoska pokrajina in mora varovati samostojnost britanskega imperija v krogu civiliziranega človeštva.

Delavski nemiri v Bordeauxu

Bordeaux, 1. marca. (be.) Tu je stopilo v stavko 1500 pristaniških delavcev. V spopadih s policijo je bilo ubitih 5 delavcev.

Zagrebska senzacija o ljubljanski univerzi

Včerašnji zagrebski „Morgenblatt“ beleži neverjetne vesti o demontiranju ljubljanske univerze

Ljubljana, 1. marca. Današnja 2. izdaja zagrebskega „Morgenblatt“, ki je prispela opoldne v Ljubljano, objavlja naslednjo, iz Ljubljane datirano vest:

»Kakor domava vaš poročevalec od dobro poučene strani, se z novim univerzitetnim zakonom, ki se kakor znano že iz deluje in ki bo vsakakor pred jesenjo stopil v veljavo, pripravljala polagoma redukcija ljubljanske univerze. Zaenkrat je že sklenjeno, da se 1. oktobra t. l. premestita montanistična fakulteta iz Ljubljane v Sarajevo in bogoslovna v Zagreb, dočim bi medicinska prenehala obstojati. Z ozirom na to bodo ostale v Ljubljani samo pravna, filozofska in tehnična fakulteta, vendar pa bi se polagoma tudi pravna in filozofska fakulteta odpravili. Ti fakulteti bi ostali samo toliko časa, da bi dokončali svoje študije dijakov, za katere še ne velja novi univerzitetni zakon. Za dijake, ki se bodo prihodnje leto vpisali na ljubljansko univerzo, bo že veljal novi zakon. Po redukciji omenjenih fakultet v Ljubljani bodo morali taki dijaki prestopiti na dotične fakultete v Zagreb. Po redukciji teh dveh fakultet se bosta otvorili v Ljubljani trgovska in tehnična visoka šola, ki bosta imeli značaj akademije.

O beograjski in zagrebski univerzi domava vaš poročevalec nadalje, da bo po

novem zakonu v glavnem ostalo vse tako kakor doslej. Le pravna fakulteta v Subotici bo ukinjena. Zato pa se bo iz zagrebske in beograjske poljedelske fakultete osnovala v Novem Sadu visoka šola za poljedelstvo in iz ljubljanske ter zagrebske geodezije istotako v Novem Sadu geodetska visoka šola. Gozdarska fakulteta v Zagrebu se bo preselila v Sarajevo. Novi univerzitetni zakon je sličen italijanskemu, dočim bo notranja organizacija zagrebske in beograjske univerze posneta po francoskih univerzah.

V merodajnih krogih se demontaža ljubljanske univerze opravičuje s tem, da je desetletni obstoj te univerze dokazal, da je z ozirom na majhno število slovenskega prebivalstva nemogoče vzdrževati posebno univerzo v Ljubljani na potrebni višini.

Tako se dobesedno glasi vest zagrebskega lista, ki zatrjuje, da je dobil to informacijo v Ljubljani »od dobro poučene strani«. Mi smo se obrnili v Ljubljani na vse, ki bi mogli biti ta »dobro poučena stran«, a povsod smo dobili odgovor, da jim o vsem tem ni ničesar znanega. Zato beležimo gornjo zagrebsko vest z vso rezervno le po svoji novinarski dolžnosti in prepuščamo odgovornost uredništvu »Morgenblatt«.

Zakon za pospeševanje tujskega prometa

Uveljavljen bo še pred letošnjo sezono in bo urejal osnovne probleme našega tujskega prometa

Beograd, 1. marca. p. Kakor smo že poročali, sestavlja oddelek za tujski promet ministrstva za trgovino zakon o turizmu in tujskem prometu. S smotnim delom in velikimi naporimi tujsko - prometnih organizacij in tujskoprometnega oddelka ministrstva za trgovino je dosegel tujski promet v zadnjih letih v naši državi toliko razmah, da se le vedno očitneje kazala potreba da se zakonskim potom uredi razna vprašanja ki so v neposredni zvezi s tujskim prometom in ki zavzemajo v našem narodnem gospodarstvu vedno večje mesto. Tujsko - prometne zadeve, ki bi jih bilo treba urediti zakonskim potom, obsegajo cel kompleks problemov, ki jih ni mogoče stlačiti v en sam zakon. Zato se je ministrstvo odločilo, da uredi zaenkrat z zakonskim zakonom one probleme, ki zahtevajo nujno rešitev. Ta zakon se sedaj sestavlja in bo obsegal v glavnem ureditev naslednjih vprašanj:

1. Določitev pogojev, ki jih mora izpolniti vsak kralj, ki hoče biti uvrščen med letovišča ali klimatska zdravilišča v zvezi z ureditvijo zdravstvene službe.

2. Odredbe ki bodo regulirale način in višino samoupravnih dokladov, tujski promet ter uporabo teh dokladov za pospeševanje turizma in tujskega prometa.

3. Določbe glede razširjenja delokroga turističnih, tujsko - prometnih in planinskih društev in organizacij.

4. Določbe glede koncesij za tujskoprometne in turistične avtobusne zveze in ureditev vseh ostalih vrstašani, ki so s tem v neposredni zvezi.

5. Določbe za pospeševanje hotelske stroške podpiranja in osnivanja novih podjetij, zgradbe hotelov, osnivanje hotelskih društev, njihovo koncesioniranje in ugodnosti osnivanje fonda za podpiranje in pospeševanje hotelstva, modernizacije obstoječih hotelov in naprav, strokovne hotelske šole, nadzorstvo glede solidnosti cen in reklame itd.

Ta zakon bo izgotovljen približno v dveh mesecih tako da bi stopil v veljavo še pred pričetkom letošnje sezone. Vprašanja, ki jih ne bo mogoče še sedaj definitivno rešiti ali ki še niso dozorela za zakonsko rešitev, bodo obravnavana deloma v posrednih zakonih, deloma pa v naknadnih izpopolnitvah tega zakona tekom prihodnjih dveh let. Zakon bo pred uveljavitvijo poslan vsem v poštev prihajajočim organizacijam in prejet, tako da bo v svoji končni sestavi tvoril rezultat vsestranskega proučevanja in večletnega študija tujsko - prometnih problemov. Zakon naj bi bil prva etapa v razvoju našega tujskega prometa ter bo v prvem redu poljač obstoječe tujsko-prometne organizacije, zlasti na hotelsko-industrijo, ki bo na ta način dobila trdno podlago za nadaljnji uspešni razvoj.

Vprašanje lombardiranja državnih bonov

brez česar je domači industriji onemogočeno sodelovanje pri dobavah prometnega ministrstva

Beograd, 1. marca. r. Prometno ministrstvo je, kakor znano, razpisalo do 25. februarja t. l. dobavo raznega železniškega materiala in skupni vrednostni okrog 1 milijarde dinarjev. Izplačilo tega zneska pa se ne bo vršilo v gotovini, marveč v državnih bonih, plačljivih v 10 letih. Boni se bodo obrestovali po 6 odst. Baš ta določba pa je mnogim domačim industrijam, ki bi sicer lahko prevzele dobavo razpisane blaga, onemogočilo sodelovanje pri licitaciji, ker ne razpolagajo z dovoljnim kapitalom, da bi mogle tako dolgo čakati na izplačilo. Prizadeta je zlasti železarska industrija, ki prihaja za te dobave najprej v poštev. Zveza jeclarn in tovarn za izdelovanje zakovic in žebeljev se je zaradi tega obrnila s posebno vlogo na ministrsko predsedstvo, finančnega in prometnega ministra ter jih opozorila na to, da bo zaradi teh določb domača industrija, ki ne razpolaga z dovoljnimi denarnimi rezervami, izključena od državnih dobav in ogromne

vsote bodo šle v inozemstvo. Domača industrija mora sirovine sproti, najkasneje mesec dni po dobavi, plačati v gotovini in se torej ne more poslužiti bonov, ki jih bo izdala država. Da pa bi se vendar le omogočil nakup sirovin s temi boni, je neobhodno potrebno, da Narodna banka te bone lombardira s 100 odst., vrhu tega pa, da predvsem državne oblasti prejmejo take bone kot kavejo pri raznih licitacijah in državnih dobavah. To zahteva odnosno predlog železarske industrije so podprle tudi razne druge industrijske panoge. Vlada bo v bližnjih dneh razpravljala o tem predlogu, čigar usvojitve bi vsekar znatno olajšala položaj domače industrije pri državnih dobavah. Oddaja državnih dobav domači industriji bi tudi v veliki meri pripomogla k omilitju gospodarske krize in uspešnem pobujanju brezposelnosti, ker bi lahko nudila domača industrija mnogim, ki iščejo sedaj kruha v inozemstvu, zasluge doma.

Zanimiva statistika o razporokah

Beograd, 1. marca. Po statistiki duhovnega sodišča pravoslavne cerkve v Beogradu je število razporok v preteklem letu sicer že znatno padlo, znaša pa še vedno nad 2500 letno. Največji del razporok odpade na Beograd in ostala mesta, a tudi na deželi zakonito niso več tako trdni, kakor so bili nekoč. Največ je primerov, ko se zakonca ločita že po prvem letu zakona. Statistika tudi ugotavlja, da so v večini slučajev krivi nesrečne zakonca moški, ki glede zakonske zvestobe niso preveč natančni. Glavni vzrok nesrečnih zakonov pa je nezadostno medsebojno spoznavanje zakoncev pred zakonom. Zlasti v mestih se sklepajo zakoni po kratkem poznavanju in po prvih mesecih sledi razočaranje, ki vodi do razporoke.

Prpičevi pajdaši v kaznilnicah
Zagreb, 1. marca. n. Danes so bili oddani v kaznilnice obojeni člani Prpičeve razbojniške tolpe. Krkiča in Jeliniča so oddali v kaznilnico v Mitroviču, Smojverja in Vukoviča v Lepoglavo, Badaka pa v Novo Gradsko.

Konferenca o javnih skladiščih
Beograd, 1. marca. p. Predsedstvom generalnega direktorja carin je bila danes otvorjena v finančnem ministrstvu konferenca zainteresiranih gospodarskih krogov o vprašanju javnih skladišč. O konferenci bo zvečer objavljen komuniké.

Pomilostitev

Beograd, 1. marca. p. Ob priliki današnje avdijske ministrske pravde dr. Srskeja je kralj podpisal pomilostitev od mariborskega porotnega sodišča zaradi umora na smrt obsojenega Karla Kotera in Ludvika Brega. Prvi je pomilosten na dosmrtno ječo, drugi pa na 20-letno ječo s trdim ležiščem, temničin in postom na obletnico zločina 24. maja vsakega leta.

Zasliševanje prič v preiskavi proti Puniji Račiću

Zagreb, 1. marca. n. Sodnik zagrebskega sodnega stola Gogolja, ki je svojedobno vodil zagrebsko preiskavo o zločinu Punije Račića ter zaslišal pokojnega Stjepana Račića in mnogo drugih prič, je prejel ponovno prošnjo beograjskega sodišča, naj zasliši vnovič nekatere priče. Sodnik Gogolja je že pozval te priče k zaslišanju. Poklicane priče bodo ob tej priliki ponovno zaprižene, nakar se bodo njihove izpovedbe oddale v Beograd, da se bodo predčitale na javni sodni razpravi proti Puniji Račiću in tovarišem.

Iz policijske službe

Beograd, 1. marca. p. Za komisarja železniške policije na Jesenicah je imenovan dosedanj pomočnik komisarja Anton Batagelj.

Pismo iz Čehoslovaške

H. — Praga, 28. febr. Največje delo našega slikarja Marolda »Bitka pri Lipanah«, ki je bilo razstavljeno v stalni izložbi na vpogled občinstvu v lešenem paviljonu kraljevega vrta blizu industrijske palače, je postalo žrtev letošnje hude zime. Pod masami snega se je zrušila streha paviljona in dragoceno umetniško delo je dobilo tako znatne poškodbe, da je komaj misliti na restavracijo te veličastne Maroldove slike. Kdor pozna Prago in je vsaj enkrat videl orjaško sliko »Bitke pri Lipanah«, bo razumel, koliko kulturno škodo je utrpela češka umetnost radi lahkomišelnosti nepazljivosti. Celotna notranjost paviljona je bila prirejena za izložbo te edinstvene slike Ludka Marolda. Pred sliko samo je bil prostor maskiran s husitskimi cepci, z ostanki husitskih vozov, z zemljo ter s skalami. Iz vse te draperije je neposredno vstajala slika bitke in vzbujala v gledalca neposreden dojem resničnosti. Z bitko pri Lipanah so se končali, kakor znano, husitski boji, končala pa se je s to bitko tudi najslavnijša doba češke zgodovine. Bratomorje klanje pri Lipanah je tako oslabilo doslej složni in silni češki narod, da je končno dovelo posredno do narodne katastrofe na Beli gori.

Slika tega tragičnega zaključka husitskih vojn je ustvaril slikar Luděk Marold v svojem dvajsetem letu, kar je nekaj fenomenalnega ne samo pri nas temveč po vsem svetu. Marold je kljub svoji mladosti bil znan kot izvrsten ilustrator v Pragi in v Parizu. Razen njega je na tem delu sodelovalo še nekoliko najznamenitejših slikarjev in »Bitka pri Lipanah« je bila l. 1895. glavna privlačnost narodopisne razstave v Pragi. Slika je bila izložena v omenjenem paviljonu, čigar stene so v teku let prepelele in niso mogle vzdržati silnega pritiska. Praga ima sicer več društev, ki skrbijo za umetnostne spomenike, uničenje Maroldove slike pa niso znali preprečiti.

Pred nekoliko dnevi se je v Pragi vršil tajni komunistični shod, o katerem so pa listi takoj isti dan prinesli izčrpne in podrobne informacije. Listi so javljali, da je bil shod zelo buren in da ga vodi delegat iz Moskve, ki zahteva glave dosedanjih voditeljev češkega komunizma. Izpremembe, ki so se izvršile v vodstvu komunistične stranke po zaključku kongresa, so dosegle to, da so na ugledna mesta v stranki prišli nekateri židovski mladiči, ki so bili svoje dni trgovski agenti ter so nakupovali po kmetih perje in kože.

Takoj prvi dan je bila diskusija zelo živa, ker je poslanec Harus, ki je znan kot »prvoborec« in prepeč, nekoliko govornikov, ki niso bili zadovoljni z novim židovskim vodstvom, kratkoma oklofotal. Na ta način so novi ljudje terorizirali kongres, postavili novo vodstvo in izglasovali nezaupnico češkemu delegatu komunistične internacionale. Nezaupnico sta dobila posl. Jilek, ki je bil dosedaj generalni tajnik stranke ter dr. Smeral, ki je v poslednjem zasedanju komunistične internacionale v Moskvi funžiral kot predsednik ter kot tak organiziral vojne, upore in revolucije na Kitajskem in sploh na Daljnem Vzhodu. Kongres je na vsej črti desavuiral dr. Smerala in zahteval njegov odpoklic iz Moskve.

Faktični vodja sedanje strankinega odbora in njegovih židovskih odbornikov je poslanec Harus, ki izgleda bolj kakor rokoborec nego zastopnik ljudstva in zakonodajalec. Drugi vodja, ki so ga milostno pustili v vodstvu, je bivši učitelj flaken, čigar žena vzbujala posebno pozornost s tem, da javno proglasa, da ni včlanjena v komunistični stranki, marveč da je zvesta pristašica češke klerikalne stranke.

Kakor je znano, je komunistična opozicija povabila Trockega na Čehoslovaško. S tem je hotela samo demonstrirati proti oficijelnemu vodstvu stranke ter pokazati, da so češki boljševiki samo gozbdala, ki jim ni nič do principov in do blaginje delavskih slojev. Opozicija sama s Trockim takisto nima nič skupnega in se zavežala, da je bil Trocki hud nasprotnik čehoslovaških legij v Rusiji. Trdi pa, da so se proti legionarjem pregrešili tudi drugi. Predvsem Antonov-Ovsjejenko, ki je prvi dal povelje za streljanje čeških legionarjev in je bil kljub temu pri nas dolgo časa načelnik moskovske misije. Ta se ni nič manj pregrešil proti legionarjem, kakor oni številni avstrijski uradniki, ki so med vojno zavezovali svoje legionarje, danes pa zavzemajo v državni upravi visoka mesta. Zakaj bi tedaj Trocki ne smel priti na lečenje v Čehoslovaško? Zakaj naj ne dokaže moč pri Trockemu svoje humanosti, ako v ostalem dovoljuje stotinam boljševiških mozgov, da se vsako leto lečijo v naših kopalnicah?

Anketa, ki jo je priredil »Prager Tagblatt« v tem pogledu in ki so se ji odzvali nekateri zastopniki strank in celo vladni činitelji, ne podaja prave slike. Dejstvo je, da so vse stranke razen komunistične popolnoma indiferentne glede dovoljenja bivanja Trockega na Čehoslovaškem. Uradno opozicija še ni napravila nikakega koraka niti prošnje za dovoljenje bivanja Trockega, vendar pa kriči na vsa usta zoper nehumanost drugih strank, hoteč iz tega kovati politični kapital. Tudi uradi so dajali »Prager Tagblattu« nedoločne odgovore, češ da jim o vsej zadevi uradno ni nič znanega. Dejstvo je samo to, da se proučuje ta zadeva, vendar ne na inicijativu Trockega, marveč so za to dali inicijativu Čelní sami.

Nove zimske katastrofe na jugu

Snežni zameti po južnih krajih – Vnovič prekinjen železniški promet – Dalmacija še vedno odrezana – Žalostne slike iz Bosne

Beograd, 1. marca. p. V vsej Srbiji zadnjih 24 ur neprestano pada sneg, ki znova povzroča velike ovire pri železniškem prometu. Snežni meteži so docela zatrpali progo Paračin-Zaječar in progo Niš-Skopje, tako da je bil promet na teh progah danes zjutraj zopet docela ustavljen. Tudi v področju zagrebske železniške direkcije so zlasti na splitski progi snežni zameti onemogočili obnovo prometa. Poskusni vlak, ki je bil davi odposlan iz Ogulina, je v bližini Gračaca obitljal v snegu. Na progi je neprestano zapostavljen že nad mesec dni nad tisoč delavcev, ki pa doslej kljub vsem naporom proge niso mogli očistiti. Tudi temperatura je znova padla in se giblje med 5 do 10 stopinj pod ničlo.

Zagreb, 1. marca. n. Danes je ves dan pihal hladen veter. Popoldne je od 3. do 6. snežilo med močno burjo. Sneg je ostal samo na nekaterih mestih. Zvečer je prenehalo snežiti. Temperatura je znašala zvečer —8.

Sarajevo, 1. marca. n. Veliki župan travniške oblasti je prejel poročila sreskih poglavarjev, ki poročajo o katastrofalnih posledicah zime in mraza v tej oblasti. V selu Marinkovičih so našli zmrznela nekega 19 letnega mladeniča in njegovo 12 letno sestro, poleg njih pa 19 koz. Domnevala, da sta gnala čredo domov in da ju je med potjo zalotil snežni vihar. Izginili so tudi drugi ljudje, ki jih doslej še niso mogli najti in o katerih sodijo, da so zmrzli v snegu. Našli so tudi že več trupel moških, žensk in otrok, katerih identitete niso mogli ugotoviti. Pod snegom se nahajala tudi mnogo zmrznele živine. Iz Bosanske Petrovca poročajo, da so tamkaj našli zmrznele tri pastirje in več glav živine.

Napredek v pirotskih pogajanjih

Dosežen sporazum o vprašanju dvolastnikov

Beograd, 1. marca. č. O današnji seji mešane jugoslovnsko-bolgarske komisije je bil izdan naslednji komuniké:

»Danes se je razpravljalo vprašanje dvolastnikov in na podlagi dosedanjih razprav je bilo sklenjeno, da se napravi protokol o sporazumu, ki bi bil doslej dosežen ter izdela njegova redakcija.«

Sef bolgarske delegacije Popov je izjavil novinarjem: »Imeli smo redno sejo ter smo razpravljali o dvolastniškem vprašanju.

Deputacija Zbornice TOI pri ministru trgovine

Beograd, 1. marca. č. Deputacija ljubljanske zbornice za TOI s podpredsednikom Iv. Ogričnikom in tajnikom dr. Pretnarjem na čelu, je danes dopoldne posetila ministra trgovine in industrije dr. Mažuraniča v njegovem stanovanju, ker je minister bolan in ne sme zapustiti svojega stanovanja. Deputacija mu je obrazložila svoje naziranje o preureditvi zborničnega in obrtnega zakona.

Disciplinsko sodišče pri dež. sodišču v Ljubljani

Beograd, 1. marca. p. Minister pravde je imenoval pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani sledečo disciplinsko sodišče v smislu zakona o državnih uradnikih: Predsednik je predsednik viš. dež. sodišča v Ljubljani dr. Anton Rogina, njegov namestnik podpredsednik višjega deželnega sodišča dr. Vladimir Golia, sodniki pa dv. svetnik Božidar Bežek, viš. sod. svet. dr. Edo Pajnič, dr. Anton Nagode, namestnik pa dr. Albert Levičnik, dr. Josip Kavčič in dr. Pavel Skaberne.

Konferenca o odpiranju obratov

Zagreb, 1. marca. n. Danes se je vršila v trkašnjem okrožnem uradu predkonferenca o vprašanju odpiranja in zapiranja obratov. Na konferenci je zastopal ljubljansko zbornico TOI tajnik dr. Ivan Pless. V Zagreb so došli delegati vseh gospodarskih zbornic v državi, kakor tudi zastopniki raznih delodajalskih in delojemalskih organizacij. Jutri se bo vršila javna konferenca, ki se je bo udeležili tudi ministar za socialno politiko dr. Drinković, ki bo dospel zjutraj v Zagreb.

Beograd, 1. marca. p. Minister socialne politike dr. Drinković je odpotoval nočjo v Zagreb z inspektorjem dr. Krmpotićem in Milovanovićem ter šefom kabineta dr. Batonom. V Zagrebu se bo udeležil konferenca o izpremembi uredbe o odpiranju in zapiranju obratov.

Uveljavljanje pogodbe o pravni pomoči z Avstrijo

Dunaj, 1. marca. g. Dne 19. marca bo uveljavljena dne 1. maja 1928 podpisana pogodba med Avstrijo in Jugoslavijo o medsebojni pravni pomoči. Ta pogodba vsebuje obsežno ureditev pravnih odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo. Pogodba zagotavlja obojestranskim državljanom pravno zaščito, jih oprosta obveznosti garancije za razpravne stroške in jim nudu ugodnost pravice revnih. Pogodba ureja dalje pravno pomoč vključeno izvršilne pravne pomoči, dalje postopanje v zapuščinskih in oskrbninskih zadevah, overovljenje listin, bodisi javnih, ali oblastveno in notarijno overovljenih zasebnih listin ter medsebojno izročitev konkrznega premoženja in končno razna vprašanja v kazenskem postopanju.

Bolezen generala Živkovića

Beograd, 1. marca. č. Predsednik vlade g. Živković je še vedno bolan in ne zapušča svojega stanovanja.

Mostar, 1. marca. č. Včeraš zjutraj je bilo po daljšem času zopet lepo solčno vreme, opoldne pa se je nebo zoblalo, ter je pričela pihati močna burja. Okoli 2. popoldne je začelo snežiti. Vihar je izruval vliko število dreves. Podri je v Mostaru tudi neko staro zgradbo, več dimnikov in nekoliko ograj. Tako silnega viharja ljudje ne pomnijo.

Zagreb, 1. marca. n. Danes bi se moral obnoviti promet na liški progi. Po Liki pa je pričela pihati močna burja s snegom, tako da se je zopet poslabšal položaj ter vozijo vlaki samo do Plaskoga in od Splita do Knina. Tako je Dalmacija še nadalje odrezana od ostalih delov države in to že pet tednov. Tudi na progi Sušak-Zagreb je besnela danes močna burja s snegom, vendar pa vlaki še vozijo. Delavci čistijo progo.

Silna burja na Krasu in v Primorju

Rim, 1. marca. s. V Trstu divja izredno močna burja, ki dosega mestoma hitrost 160 km na uro. V pristanišču so se vsi parniki še močnejše zasidrali, ker bi jim sicer pretila nevarnost, da jih vihar odnese na morje. Jugoslovnski parnik »Dubrav« koe je vihar odtrgal raz sidra ter ga gnal na odprto morje, dokler se ni rešil v pristanišče Novigrad. Vihar je prevrnil voz električne železnice in več avtomobilov. Podri je več dimnikov in odtrgal številne strehe. Zaradi jakosti burje je v mestu onemogočen skoraj vsak promet. Po vsej Italiji se je pojavil nov občuten val mraza. V gornjeadski dolini je padlo mnogo snega. Tudi iz Parme in Siene poročajo o novih velikih snežnih metežih. V Sieni je vihar onemogočil vs promet. Tudi v Tolminu je pričelo snežiti.

Razširjenje državnega sodišča

Beograd, 1. marca. č. Za namestnika državnega pravdnika dr. Učovića pri državnem sodišču za zaščito države je določen državni pravdnik dr. Manojlović iz Tuzle. Za državnno sodišče velja kazenski postopek za Hrvatsko in Slavonijo, ki je sedaj razširjen na vsa država, zaradi česar bo državnemu sodišču dodeljen še en sodnik iz Hrvatske, brčkone svetnik Baršić.

Poneverbe pri beograjski občini

Beograd, 1. marca. p. Povodom revizije blagajn pri posameznih občinskih podjetjih so tekom današnjega dne ugotovili še dvoje nadaljnjih poneverb. V eni blagajni znaša primanjkljaj 60.000, v drugi pa 120 tisoč Din. Izvršenih je bilo več aretacij in uvedena stroga preiskava. Podrobnosti o teh defravacijah še niso znane.

Velike poplave v Texasu

Newyork, 1. marca. s. V zadnjih 48 urah je v vzhodnem delu države Texas neprestano deževalo, kar je povzročilo velike poplave. Iz vodovja so do sedaj potegnili 6 trupel. Računati pa je s tem, da so poplave zahtevale še več človeških žrtev.

Francija ratificirala Kelloggov pakt

Pariz, 1. marca. s. Po Briandovem govoru so govorili zastopniki posameznih strank, ki so se vsi razen komunistov izrekli za ratifikacijo Kelloggove pogodbe. Zastopniki levice so zahtevali razširjenje pakta, dočim so govorniki desnice svarili pred preneglano razorožitvijo. Zbornica je nato s 570 proti 12 glasovom ratificirala pogodbo. Proti ratifikaciji je glasovalo osem komunistov in štirje zastopniki desničarskih strank. Briand je nato predložil osutok, po katerem bo Francija pristopila k splošni razsodišni pogodbi. Zbornica je bila nato odgodena do torka.

Ogromno sleparstvo s srečkami na Češkem

Praga, 1. marca. h. Uradnik finančnega ministrstva Hugon Šidek je izvrševal že dalj časa sleparstva s čehoslovaškimi gradbenimi srečkami. Posel se mu je posrežil na ta način, da je nakupoval srečke ter jih nato prodajal svojim odjemalcem po odgovarjajočem tečaju, ne da bi jim bil pošiljal tudi srečke. Ker je izdajal odjemalcem samo potrdila, se je koncem koncev vendarle izkazalo, da srečk sploh ni imel, temveč je samo pobiral denar in kupil prav neznamno število srečk za največje sumljivce in nestrupneže. S temi posli je oškodoval državo in zaslužke za okroglo 10 milijonov čeških kron. Šidek je bil aretiran.

Napredovanje univerzitetnih profesorjev

Beograd, 1. marca. p. Z odlokom prosvetnega ministra sta napredovala v višjo skupino univerzitetna profesorja ljubljanske univerze dr. Frane Veber in inž. Miroslav Kasal.

Hripa v Angliji

London, 1. marca. (h.) Zadnji teden je umrlo v Angliji na hripi 1764 oseb, od teh 473 v Londonu.

Naši kraji in ljudje

Smrt kmečkega barona

Št. Jurij ob Taboru, 1. marca. Včeraj, v torek, je umrl v Kapli bivši baron G. Gustav Wittenbach. Njegov oče se je preselil pred kakimi 50 leti iz Nemčije v Savinjsko dolino, kjer je kupil znano posestvo in v kraščino Ostrico nad St. Jurijem. Pozneje je dokupil še posestvo in grad Burgstall na Vranskem in veleposestvo v Kapli. Vsa tri posestva je razdelil med svoje tri sinove, pri čemer je na Gustava kot najmlajšega, odpadlo posestvo v Kapli. Mladi baron se je z vneto osebnostjo posvetil skrbi za svoje posestvo. Že pred vojno se je v nasprotju z družinim nemškim plemstvom, naseljenim v naših krajih, do celja aklimatiziral in se prilagajal z okolico, v kateri je živel. Zato je postal daleč naklonjen slovenski priljubljenosti in spoštovan. Bil je aristokrat v najlepšem pomenu besede, pošten, značilen in srčno dober. Pomagal je v stiski, kjerkoli in komurkoli je mogel. Dolga leta je bil član šentjurskega občinskega odbora, v domači vasi pa je pomagal ustanoviti Gasilno društvo, v katerem je izvrševalno opravil razne funkcije, zlasti pa blaginjske posle. Pokojni baron Wittenbach je na ta način tesno zrasel z zemljo, na kateri je živel, in z ljudmi, med katerimi je živel. Z njim, s kmečkim baronom, bodo v petek položili v grob zadnjega potomca Wittenbachov, ki so bili v zadnjih desetletjih naseljeni po vranskem okraju. Bodi mu blaz spomin!

Čuden pojav

Radovljica, 1. marca. Na Lancovem ob savskem mostu so v ponedeljek nekaj pred poldnevom zaslišali delavci lesnega trevoja Muleja čuden šum. Radovedni so vsi začeli ozvedovati po nebesnem svodu in uzevali visoko v zraku nad Talež pod Jelovico pojav nekega čudnega objekta, ki mu je bilo videti, da nadlega pada proti zemlji. Domnevali so, da utegne biti letalo, čigar kontur pa zaradi oddaljenosti niso mogli jasno razločiti. Ves prizor je trajal le par sekund. Ko je padajoči objekt izginil daleč tam gor v gozdu, je sledila močna detonacija. Delavci so o tem pojavu takoj obvestili družinsko postajo. V sosedstvu nekaterih domačinov so se orožniki podali v smer, kjer so domnevali najti razbito letalo. Toda vse njihovo raziskovanje je zaenkrat bilo brez uspeha. Detonacija so slišali baše tudi v Kolnici. Vršilo se je polizvedovanje, kdo vse je še videl nepolarni pojav in slišal detonacijo. Če se je ponesrečil aeroplan, bo gotovo mogoče dobiti sledi, čim odkloni sneg. Večina pa kar nič ne verjame, da bi se bilo ponesrečilo letalo, marveč, da je z neba priletel meteor ali pa kakšno drugo »znamenje«.

Podpiranje brezposelnih

Ljubljana, 1. marca. Brezposelnost v letošnji zimi je bila ogorotna in je zadela skoro vse stroke. Razumljivo je, da je vladala zaradi tega v mestu velika beda, ki se je izražala v vseh mogočih oblikah. Zadelo je cete družine od staršev do otrok. Brezposelnost so iskali v prvi vrsti utegne in tolažbe pri solihudeh ter se zatekali za podporo od hiše do hiše. Največ socijalnega čuta je pokazal v hudi zimi mestni magistrat ljubljanski, kamor je prihajalo po pomoč sleherni dan največ ubožcev, ki od tam niso odhajali praznih rok. Poleg tega je mestni magistrat organiziral javne kuhinje, kjer se je delilo čaj in kruh in kjer so si utešili lakoto v preteklih tednih vsaj za silo skoro vsi ljubljanski brezposelnosti, kjer so se nasitile cele družine. Mestni magistrat je podpiral največje bednike, ki so bili potrebni podpore, tudi z denarjem. V januarju mesecu je razdelil mestni magistrat 79 prosilcem 34.683 Din podpore. Ta številka se je v februarju mesecu znatno zvišala, za podporo je zaprosilo nad 600 ljudi in je bila določena 321 najbednejšim brezposelnim podpora v znesku 57.595 Din. V januarju mesecu je bilo prijavljenih največ brezposelnih privatnih nameščenec, v februarju pa so prevladali navadni delavci. V februarju je dobilo izredne podpore tudi 92 Primorcev. V mestu se je nahajalo tudi veliko brezposelnih kvalificiranih delavcev, kakor kovinarjev, mehanikov in monterjev, čevljarjev in krojačev. Zanimivo je, da so zaprosili za podporo tudi posamezni samostojni obrtniki, ki jih je k temu prisililo absolutno pomanjkanje dela. Po podporo na magistrat so prihajali tudi ljudje iz okoljskih občin Ljubljane: iz Most, Viča, Šiške, kjer je naseljenega največ bednega in v podporo vrednega proletariata. Mestni magistrat tem prosilcem ni mogel ugoditi, ker niso ljubljanski občani. Podpirati ni treba, da baš okoljske občine nimajo v svojih proračunih zadostnih socialnih postavk, s katerimi bi vsaj v najhujših primerih odmožele bedi svojih občanov. Pri tem je treba ponovno poudariti dejstvo, da je ravno v teh občinah največ ljudi, ki

bi bili potrebni izdatne in hitre pomoči. Mestna občina je imela velike stitnosti z posameznimi primeri, ko je dala podpore posameznim prosilcem iz podeželskih občin. Podpora je na račun domačih občin seveda samo najpotrebnejša in s prav malenkostnimi zneski, ki na njih potem pristojne občine v skoro nobenem primeru niso hotele dobrovoljno vrniti. Potrebno je bilo mnogo pisarjenja. Akt, ki je določal slučajnemu bedniku podporo 30 Din, je romal potem od oblasti do oblasti in šele na pritisk viš-

ih instanc so končno klonile posamezne občine ter povrnilo mestu podporo, ki jo je izdala tujim občanom. Ker je bilo v letošnji zimi izdatih nad povprečno veliko podpor, je pristojna mestna občina v bodočih mesecih ukiniti skoro vsako denarno podporo brezposelnim, kar bo sedaj lažje izvedljivo, ker se bliža pomlad in se bo pojavila potreba po delavcih, ki bodo, v kolikor ne bodo našli zaposlenja v mestu, lahko dobili delo na deželi.

Razširjanje trahoma v dijaškem zavodu

Skraino žalostno higijensko stanje v Martinišcu v Murski Soboti — Kaj je dognala komisija? — Zanikrnost ravnateljstva

Murska Sobotica, 1. marca. V Murski Soboti in v vsem okolišju vzbujajo mnogo govoric dognanje komisije, ki je nedavno preiskala tukajšnji dijaški konvikt Martinišcu in v njem ugotovila skrajno žalostno sanitetno in higijensko stanje. Ugotovitve komisije so bile poslale velikemu županstvu v Maribor. Kaj vse je podrobno dognala komisija, je zaenkrat seveda še neznan. V splošnem pa soboški javnosti ni nikakr tajnost, da so v Martinišču nekateri dijaški oboleti na trahomu in da vodstvo zavoda ni pokazalo niti najmanjšega prizadevanja, da bi razširjenje te opasne očesne bolezni preprečilo. Dijaštvo v Martinišču živi v naslednjem stanju:

V nič preveč snažnih dveh spalnicah je nameščenih po 20 postelj, ki si jih gojenci pospravljajo sami in se posteljina nikoli ne prežabi. Umivajo se dijaški v skupnih umivalnikih, s čemer je bila najbolj podana možnost infekcije trahoma, katerega so baie ugotovili pri 6 nižješolcih. Vsi ti gojenci so že dalje časa čutili bolečine v očeh, toda zaradi pomanjkanja vsake zdravstvene službe v zavodu so se nemoteno kretali in med zdravimi gojenci lahko

povzročali nove infekcije. Govori se, da je ravnateljstvo Martinišča zadnji čas vedelo, da nekateri gojenci bolujejo za trahomom, a vendar ni smatralo za potrebno, da bi poklicalo zdravnika, ki bi pregledal vse gojence in dal potrebne odredbe za preprečenje novih infekcij. Ravnateljstvo državne realne gimnazije je izvedelo za razširjenje trahoma v zavodu Martinišču šele po poročilih iz šolskih dnevnikov, nakar je ukrenilo vse, da se je moglo ugotoviti žalostno higijensko stanje v tem zavodu in da so se odredile potrebne varnostne mere. Opasnost je bila skrajna, ker so inficirani dijaški že cele mesece zahajali v šolo in na ta način lahko pripomogli, da se bolezen razširi preko mej navadne hišne epidemije. V kolikor je ta sum upravičen, bo potrdil zdravniški pregled vseh dijakov soboške gimnazije, ki jih je okrog 300.

Kakor se čuje, je komisija predložila, da se vsi na trahomu oboleti dijaški iz Martinišča odpošljejo na specialno lečenje v oblastno bolnico v Ljubljani, odnosno v zavod za pobijanje trahoma v Prelozu in to na stroške ravnateljstva zavoda, ki je s svojo malomarnostjo zakrivilo obolenja.

Jasno vreme v vsej Sloveniji

Novi mraz je očistil ozračje — Ptice selivke se vračajo — Poročilo hidrotehničnega odseka

Ljubljana, 1. marca.

Prvi marec nam je prinesel izredno krasen dan, kakršnega letos še nismo imeli. Ne preobčuten mraz je obšel vslo Slovenijo in razbistril ozračje. Povsod jasno, brez najmanjšega oblaka. Sonce je kakor s suhim zlatom obsipalo pokrajino. V deviški belini so blestele planine.

Sicer nam vremenski opazovalci napovedujejo, da bo mraz še enkrat občutno prisilnil in da bo trajal z malimi presledki do srede marca. Naj le, najhujše je prestopno! Kljub mrazu je postalo življenje pitkov, ki so se rešili pred silovitim mrazom, že živahnejše. Po drevovalih, vrtovih, nasadih in gozdovih so se začeli sicer še poredkoma, oglašati maloštevilni ščinkovci in semice, a vrabci so postali že kar razposajeni. Sveti Gregor papež, ki goduje 12. marca, jih bo lahko vse, kar ji je ostalo, snaril in oženil.

V Sloveniji je v 24 urah temperatura znatno padla pod ničlo, ponekod kar za 6 do 10 stopinj. Barometer se je nasprotno od večerašnjih 758 dvignil davi kar na 772. Po ravninah je bil zmeren sever, po gorah, zlasti v Triglavskem pogorju pa so divjali silni viharji. Na Mrzlem studencu nad Bledom je znašala danes temperatura —4 C, bilo je sicer solčno, a zelo vetrovno. Silen severozahodni t' večer zapadli sneg odnašal v zatšija, ker so se nakopili do 4 m visoke zamele. Višje gori v gorah so besnili še hujši viharji, ki so sneg kar v oblakih nosili dalje v grane in zatšija. Plazovi so izostali.

Prve ptice selivke

Lani je bila prva selitev ptic sredi februarja 15. februarja so bili opaženi prvi divji golobi. Letos je bil februarja najhujši mraz in soditi je bilo, da se selivke dolgo ne bodo pojavile. Kljub izredno hudemu mrazu in še obetanim mrazovnim valom pa so zamudile komaj teden dni. V ponedeljek so videli za ljubljanskim barjem velikanske množice divjih rac, po večini malih drdrevčkov in rezečev ter belčev in dolgoreok. Eno tati rac selivk so cenili nad tisoč glav. Ostale so pa pri nas samo par dni, nakar so nadaljevale pot.

Topel veter, zorač jih sv. Matije so občutili tudi divje zosi, ki so bile raztresene po vseh krajih Slovenije in si rešile bomo življenje. Manjša trojica so se zbrale v več sto glav obstoječo iato in odletele. Poleg divjih rac so se že pojavile tudi prve ribe. Videli so jih pred Radovljico, na orekoniinah, kjer gorki studenci kaj hitro odstra-

nijo zimsko snežno odejo. V ljubljanski okolici so se že veselo javili tudi prvi škornji. Ne bo dolgo, da pridejo še divji golobci, ki so drugače med prvimi selilci. To so menda najboljši preroki, da je »zimski zmač« premazan, čeprav reska burja tupatam še precej ostro pobrije po ličih in ušesih.

Izmed mestnih krilatcev v Zvezdi in Ti-volitu je kosom se ni odmrznil kljun. Zelo malo jih je ostalo. Poleg mraza so letos mnogi kosovi uničili mačke, ki so povsod izkoriščale ptičjo nesrečo. Posebno v Ti-volitu se mačijo še sedaj razni mestni kosmat neoridravci, ki se preživljajo po večini od otic.

Jutranja vremenska poročila

beležijo naslednjo temperaturo (v oklepajih prejšnjega dne): Bohinjska Bistrica —5 (+4), Kranjska gora —5 (+1), Jesenice —3 (+3), Tržič —6 (+3), Kamnik —5 (+1), Ljubljana gl. kol. —8 (—1), Celje —6 (—2), Brežice —5 (—1), Dravograd — Meža —7 (—2), Maribor gl. kol. —5 (—2), Litomer —10 (—4), St. Janž na Dolnem moku —4 (—1), Novo mesto —3 (—1), Kočevje —7 (—1) in Rakek —10 (—4). Povsod jasno.

Z Jesenic nam poročajo, da je vso noč bil hud veter, zjutraj je nastopil občuten mraz. Dan je bil solčen, lasen, a oster severozapadni je neugumno zavilal okrog voglov kakor že dolgo ne.

Tudi zadnja izgovina je ponekod napravila škodo na raznih gospodarskih poslopih in hišah. Zaradi nemadne vremenskega preobrata so se vsipale snežne plasti s streh in pri tem podirale poslopja. Tako se je n. pr. pod silno težo lužnega snega podrla streha na gospodarskem poslopiu posestnika z Merharta v Brežicah.

Sotlo bodo razstreljevali vojaki

Hidrotehnični oddelek ljubljanskega veleikaze, županstva je danes prejel kratka poročila o stanju vodovja v ljubljanski oblasti, ki nazlašajo, da so reke in potoki popolnoma oproščeni ledu, obenem pa, da so reke, ki so v času lužnega vremena narasčale, začele padati pod normalo.

Po poročilih iz Krškega je Sava v 24 urah padla kar za 36 cm. Vodokaz je večer ob 7 beležil ravno 0, davi pa že —30 cm, a ob 15 popoldne —36 cm. Sava in Krka sta prosti ledu.

Kritičen položaj je nastal na Sotli, ki je ena najzavratnejših rek v deževnem kakor tudi v zimskem času. Ob dnevih lužnega vremena je Sotla valila s svojega gornjega

točka ogromne mase ledu. Ledeni skladi pa so se pri izlivu v Savo tako nagrmadili, da tvorilo cele kope, visoke do enega metra. Obenem je Sotla v dolžini petih km od Ribnice do Rigoncev, oziroma tja proti železniški progi popolnoma zamrznila. Ledeni oklepi, debeli približno po metra, so tako močni, da so začele plošče siliti že čez nasipe. Otok vode je zelo oviran. Iz Zagreba je poklicano na pomoč vojaštvo, da ledene sklade razstrelji. Prispelo bo bržkone že jutri v Dobovo. Položaj je zelo opasen.

Beg iz zakonskega jarma

Svetovna vojna je silno razorala družabno in rodniško življenje. Tudi v zakonskih zvezah je po vojni nastala velika kriza. Deloma je ta kriza gmotnega, deloma čustvenega značaja. Beograjsko cerkveno sodišče — duhovni sud — ima tekom povojnih let od leta do leta izrazitejšo statistiko v tem pogledu. To sodišče ne razsola samo sporne zadeve pravoslavnega duhovništva, prestopke in pregreške, temveč tudi vse spore v pravoslavni zakonih. To sodišče ima več dela, kakor beograjsko sodišče prve stopnje. Povprečno pride na leto 2500 razprav o ločitvi zakonov. Številno zakonskih sporov narašča stalno. Največ spornih zadev je iz samega Beograda in drugih mest, takoi za mesti pa pridejo vasi. Tudi po vaseh so zakonski spori trazedie in groteske, kakršnih ne pomnijo najstarejši Srbijanci.

Z zakonskimi spornimi zadevami je sodišče preobloženo in po l'itih se vodijo od časa do časa dolge polemike, kdo je kriv, da se posamezni slučaj zavlačujejo in pozno rešujejo. Člani sodišča, odgovarjajo na vsa očitania, da so slučaj tako zamotani, da sodišče soloh ne naide prave rešitve, ker njegova pravila in postave kratko malo niso kos povojni krizi zakonskega življenja. Zadnja »Politika« navla, naslednji primer:

Neka pravoslavna Beograđanka je v zela muslimana, tipografa iz Bosne. Poroka se je izvršila po muslimanskem obredu. Zakonca dobit, dete Mati odnese dete h krstu v pravoslavno cerkev. Duhovnik po predložitvi ni smel otroka zapisati v krstno knjižo. Javil je slučaj cerkvenemu sodišču. Cerkevno sodišče se je obrnilo na sinodo. Sinoda je zadevo vrnila sodišču z nalogo, naj se zaslži oba zakonca. Mati je izjavila, da hoče pravoslavno krstitev, oče pa je zatrdil, da mu je vseeno, v katero veroizpoved se sprejme njegov otrok. Zapisnik je romal zopet službeno pot in vse instance niso mogle najti predpisa za ta primer. Štiri leta je čakalo dete na krst. Končno je bilo le krščeno in zabeleženo v pravoslavje.

Po statistiki cerkvenega sodišča, povzročajo moški več zakonskih sporov, kakor žene. Glavni vzrok je nezvestoba. Člani cerkvenega sodišča so tudi mnenja, da se mladi ljudje prehitro in nepre-

prj žolodčnih in črevesnih težkočah, izkubljenem reku, zaxatenju, napetosti, zezaji, vspehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagmenju k bluvanju učinita 1 do 2 časi naravne »Franz Josefove« vode tenejstjo iztrebljenju prebavi. Mnenja bolnik'ic izprčilejo, da jemljejo »Franz Josefove« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo preležati v posteli in jim zelo prija voda. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Gripa je tu!

Ne čakajte, da tudi Vas popade, temveč oborožite se, da boste mogli že prve znake pobiti. Izvrsno orožje so

Aspirin tablete

ker te olakšujejo glavobol, prehlajenja, trgarje po udih, revmatizem in nevralgične bolečine.

Zahlevajte pristne Aspirin tablete v originalnem zamotu »Bayer«, katere se spozna po modro-beli-rdečarstveni znamki.

- VALČKOV VEČER -

DNE 2. MARCA 1929 NA TABORU za stare in mlade

mišljeno ženiio. Parček se sestane v kavarni ali na kaki veselici, kar čez noč se sklene zakonska zveza, potem pa pride razočaranje v čustvenem in gmotnem pogledu. Brdiko se cerkveni sodniki pritožujejo, da so starši in izkušeni sorodniki izgubili vpliv na mladno in da je ravno zaradi tega toliko kriz v zakonskih zvezah. Prosilci za ločitev zakona pripadajo po veliki večini imovitejšim slojem, dočim so pri siromakih zakoni trajni in tudi zvesti. Siromaki soloi ne delajo preglavice cerkveni oblasti. Mnogo delavcev si poišče življenjsko družico, ne da bi prosilo kako politično ali cerkveno oblast za dovoljenje. Ti »divji zakoni« so se tako razmnožili, da cerkveno sodišče ne naide pota in načina za omejevanje. Posebno težavo delajo sodišču primeri, ko večinoma udeleženci in imovitejši možje naenkrat proglasio svoje žene za nerazsodne in umobolne, opirajoč se na staro določilo cerkvenega sinoda, da se morelo razveljaviti zakonske zveze, sklenjene z umobolnimi in nerazsodnimi ljudmi. V takih primerih žena seveda protestira in sodišče nima nobene kompetence, ki bi razsodila o razsodnosti in nerazsodnosti. Tak proces povzroči celo goro spisov in poizvedovanj. Najsrečnejše se rešijo one zadeve, pri katerih se mož in žena po dolgem, včasih večletnem čakanju zopet sporazumeta.

Rdeči vihar...

Triumf filmske umetnosti!

Navdušenje publike!

Film ljubezni, strasti, lepote, trpljenja, sladkosti in gorja!

JOHN BARRYMORE
CAMILLA HORN

najidealnejši ljubavni par ameriškega filma.

Hitite in oglejte si ta spored, ki Vas bo navdušil!

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA.

(Začetek ob 20. Izpremembe označene).
Sobota, 2. ob 16.: Krojaček-junaček. Mladinska predstava po zelo znanih cenah.
Izven — Ob 21. Vdova Rošlinica. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Nedelja, 3.: ob 15.: Danes bomo tihi. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. — Ob 20.: Utopljenca. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.

LJUBLJANSKA OPERA.

(Začetek ob pol 20. Izpremembe označene).
Sobota, 2.: Pri treh mladenkah. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.
Nedelja, 3.: ob 15.: Boccaccio. Ljudska predstava po znanih cenah. — Ob pol 20.: Rigoletto. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Sobota, 2. marca: ob 20. Romeo in Julija. A. Premijera.
Nedelja, 3. ob 15.: Jesenski manevar. Znanec cene. Kuponi. — Ob 20.: Na cesarizno povelje. Znižane cene. Kuponi.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Sobota, 2. marca: »Bunbury«. Gostovanje v Novem mestu.
Nedelja, 3. marca: »Svetnik«.

G. Bratina kot Balantač v »Vdovi Rošlinice«. Drevi, v soboto, ob 21. (9.) uri bo v ljubljanski drami predstava Golarieva »Vdove Rošlinice«. Posebno zanimivo je, da bo v vlogi romarja Balantača alterniral G. Bratina, ki je imel s to vlogo velik uspeh v Mariboru. Razen njega bodo nastopili: ga. Mira Nefatova kot Manca, gdč. Juvanov kot Tončka in g. Potokar kot Jernejec.

G. Levart kot Danton. V Blicherjevi drami »Dantonova smrt«, ki se bo uprizorila prihodnje dni v ljubljanski drami, bo kreiral revolucionarja Dantona g. I. Levart. To je vloga, ki jo so igrali mnogi slavni igralci: zahteva veliko umetniško-kreativne sile in napora.

Popravitel v včerajšnjem »Kulturnem pregledu« je bil po krivdi tiskarskega škrtca slovenski prevajalec Macharjevih spisov označen sdr. M. Zalar, pravilno je: V. M. Zalar. Takisto je bilo napačno postavljeno I. S. Machar, namestu J. S. Machar mimo drugih manjših napak.

Češki prevod Kraigherjevega »Kontrolorja Škrobarja«. V založbi R. Prombergerja v Olomoucu je izšel v dveh zvezkih češki prevod znanega slovenskega romana »Kontrolor Škrobar«, najobsežnejše naturalistično delo povesti iz življenja našega obmejnega ljudstva in slovenskega inteligenta v dobi pred svetovno vojno. Roman dr. A. Kraigherja je prevzel dr. Bohus Vybiral. Tako je ta prevajalec, ki je preložil že več kot ducat slovenskih knjig, storil slovenski literaturi in slovenskemu imenu novo uslugo. Prevod je skriben in zasluži vse priznanje. Knjigi sta čedno opremljeni: na naslovno stran je češki elikar Hopliček naslikal pogled na Sv. Trojico v Slov. Goricah (gore v ozadju so plod njegove fantazije), v ospredju pa zamišljenega Škrobarja ob mizi, ki nad njo pleše zapeljiv ženski lik. — Tako bodo Slovence gorice zaslovice tudi med Čehi; ne dvomimo, da si bo ta prevod vzile stečrjinski hibam, ki jih ima roman, pridobil široke čitat. vrste. — Na koncu je prevajalec dodal biografsko skico o dr. Kraigherju in več strani opazki; tu pojasnjuje osebna, lokalna, politična in kulturna imena, ki ne morejo biti znana češkemu čitatelju.

Donier-jeva obtožnica boljševizma v srbskem prevodu. V komisiji založbi S. B. Cvi-janovića v Beogradu je izšel v srbskem prevodu spis bivšega belgijskega konzula v Rusiji Josepha Donier-ja »Razglednica Moskva. Sta učilaše nesretnici od Rusije za ovih deset godinac. Na 244 straneh, v 12 poglavjih

je avtor nanizal vse pogreške, pomanjkljivosti, zaostalosti, zablode, krivice, nasilja boljševskega režima v novi Rusiji; potolval je kot človek, ki trdno veruje v stari socialni red in ki je poznal življenje v Moskvi za starih carsko-plemiško-meščanskih časov. Ta solidni, stari gospod je videl star svet v obupanih razvalinah, naveda pa ni videl vstajati in rasti; pri socialni gradnji, ki naj bi se gradila stoletja, je prvo desetletje — objektivno rečeno — sila nezmatno, tudi grozno, za bomočnost pa je premalo znatično razdobje. Z druge strani menda ne bo dvoma, da je bivši konzul in izkušeni diplomat opazil mnogo tega, kar bi je v obraz resnici, pravici in človeškemu dostojanstvu; ali bo ta utež porušila sedanje ravnotežje na zagonetni ruski tehnični ali ne, je drugo vprašanje. Vsekakor je knjiga propagandistično učinkovit spis proti temnemu delovanju moskovske kominterne, živahno, aktualno delo, dasi enostransko kot vse, kar je namenjeno propagandi. Knjiga stane 30 Din.

Ravnatelj Narodnega gledališča v Brnu, František Neumann, je v ponedeljek umrl. Pokojnik je bil tudi češki skladatelj. V čeških gledališčih so se izvajale njegove opere »Jubimkanje«, »Ekvinokcij« in »Beatrice Casacaci«, zapustil pa je tudi več velikih koncertnih skladb.

Novo izdajo spisov Galileja napoveduje firrenski založnik Barbera. Spisi slovečega klasika fizikalne in astronomske vede bodo iz-

šli v 20 zvezkih obenem z vsemi spisi učenjakovih nasprotnikov in zagovornikov, v kolikor se tičejo Galileja. Objavljena bo iz vtilkanskih arhivov tudi vsa učenjakova korespondenca.

Sola se ustanovila v Parizu. Pod imenom ABC se je pisatelj v Parizu šola za pisatelje, ki bo lahko vsakogar naučila obrti pisanja »za zabavo in produkc«. Umetnikov ta šola bržčas ne bo producirala, ker se pomanjkanje specialnega talenta ne da nadomestiti, pač pa utegne pomnožiti število tistih »pisateljev«, ki pišejo za sebi enake »čitatelje« in ki lahko pogrešajo izvirnost in nadarjenost.

Podziavljenje praškega Narodnega gledališča. Kakor je »Jutro« že zabeležilo, je bil dosežen sporazum med čežno samopravo in češkoslovaško vlado, da preide »Narodni divadlo« v Pragi v državno upravo. To je brez dvoma važen dogodek v zgodovini tega vodilnega češkega teatra; celo desetletje so se gledališki krogi borili za tako rešitev. Najodličnejši književniki in umetniki so se z vsem svojim vplivom potegovali za njo. Če bo parlament sprejel dotični zakonski osnutek, bo dne 1. januarja 1930 prešlo Nar. divadlo v Pragi pod popolno upravo države, kar bo pomenilo konec do sedanjih neprilik in začetek novega, mirnejšega razvoja najzaslužnejšega češkega gledališča. Vsa ostala gledališča v republiki ostanejo tudi v bodoče dežna, občinska ali zasebna.

Domače vesti

Naša akcija za bedno deco

Včeraj so nam poslali nadaljnje prispevke:

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani	1.000 Din
Učiteljska tiskarna v Ljubljani	300 "
g. Avgust Tosti, ravnatelj v Ljubljani	100 "
ga. Alma Mohoričeva v Ljubljani	100 "
g. dr. Maks Obersnel na Jesenicah	50 "
petletni Marko iz svojega »šparovčka«	10 "

skupaj 1.560 Din
poprej 35.450 "

doslej skupaj torej 37.010 Din
Včeraj in predvčeršnjim smo zopet dobili tudi več prispevkov v različnem blagu.

Iskrena hvala vsem darovalcem!

DIREKCIJA »JUTRA«

• Iz »Uradnega lista«. »Uradni list Ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 21. številki uredbo ministra za notranje zadeve o posesti in nošenju orožja, s katero se predpisuje pravilnik za izvrševanje člena 12. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

• Promocija. Na zagrebški univerzi sta bila v četrtek opoldne promovirana doktorji veterinarske medicine dr. Fran Veble in dr. Maks Rojko, ravnatelj mariborske klinice. Čestitamo!

• Rezervni oficirji, ki se žele včlaniti pri Zvezi rezervnih oficirjev v Ljubljani, katere področje obsega celo kraljevino, naj javijo z dopisnico svoj naslov, nakar se jim bodo poslale pristopne tiskovine in pravila. Članarina za leto 1929 znaša 40 dinarjev, vpisnina pa enkrat za vselej 10 Din. Pristopne tiskovine in ustmena poljska sta dobe v društveni pisarni v Ljubljani, Kongresni trg 1/I. (Kazino), vsak delavnik od 18. do 19. ure. Izven Ljubljane stanujoči člani pa dobe tudi ob drugem času ustmene poljske, ako sporočijo tako željo vsaj dva dni prej potom dopisnice Zvezi. Zveza rezervnih oficirjev.

• Namesto gimnazije meščanska šola. Minister prosvete je podpisal odlok, s katerim se bo dosedanja nižja gimnazija v Gackem v teku tega šolskega leta pretvorila v državno meščansko šolo trgovske smeri. S prihodnjim šolskim letom se bo otvoril prvi razred meščanske šole. Vse nižje gimnazije ki nimajo določene števila učencev, se bodo spremenile v meščanske šole.

• Avstrijski telefonski kabel do naše meje. Avstrijska pošta uprava izvaja svoj investicijski program. Lansko leto je bil telefonski kabel položen od Gradca, letos pa bo položen do naše državne meje.

• Razglas. Županstvo občine Semčica naznanja, da se vrši v Semčici dne 15. marca samo živinski sejm in ne kramarski.

• Uprava »Grude« nam sporoča: Na običnem zboru Zveze kulturnih društev, ki se je vršil dne 2. decembra lani, je bilo sklenjeno, da se bo z novim letom združilo glasilo te Zveze »Prosvetni glasnik« z »Grudo«, glasilom Zveze društev kmečkih fantov in deklet. »Gruda« je torej v tekočem letu tudi glasilo Zveze kulturnih društev. V to svrhu je razposlala pretekli dni upravnega »Grude« vsem bivšim naročnikom in vsem v ZKD včlanjenim društvom prvo številko letošnjega letnika in bo poslala vse prihodnje številke za leto naročninu Din 30.—, ki jo naj izvolijo po priložni položnici čim prej poravnati. Vsi oni, ki ne mislijo plačati naročnine, naj nam izvolijo »Grudo« takoj na običnem način vrniti, ker bi uprava s tem utrpela preveliko škodo in jih nasprotno smatrala za naročnike.

• Odpiranje in zapiranje obratovalnic. Jutri se bo v Zagrebu vršila konferenca zastopnikov združenih delodajalcev in delojemalcev, ki se bo bavila z vprašanjem odpiranja in zapiranja obratovalnic trgovskih in obrtnih podjetij. Konferenca, ki se bo pričela ob 10., se bo vršila v prostorih Trgovske in obrtniške zbornice. Udeležili se bo konference tudi ministri za socialno politiko dr. Mate Drinković, ki bo osebno otvoril sešatek.

• Zračni promet Zagreb - Beograd bo dne 15. marca zopet odprt. Prometna družba je kupila v Franciji tri nove aparate, ki bodo v najkrajšem času prispeli v Zagreb. Pogajanja za uvedbo zračnega prometa Zagreb - Dunaj, oziroma Zagreb - Praga so v teku in bodo v bližnjih dneh uspešno zaključena.

• Občni zbor Udruga Jugoslovenskih kemikov, ki je bil odgojen zaradi pomanjkanja kurjave bo v soboto 9. t. m. ob 17. v mali dvorani kemičnega instituta na Mažuraničevem trgu št. 29 v Zagrebu. Dnevni red ostane neizpremenjen. Po zborovanju je ob 20. tovariški sešatek v kleti restavracije hotela Esplanada.

• Umrli je včeraj po kratkem trpljenju bivši ključavničarski mojster g. Vincenc Jera n v redki starosti 99 let. Pokopan bo v nedeljo ob pol 17. na pokopališču pri Sv. Križu. Naj v miru počiva.

• Izmenjevalno letovanje otrok. Na indicativno ljubljanskega občinskega odbora Jadranske Straže je bilo sklenjeno, da bo Jadranska Straža organizirala letos letovanje otrok v krajih z nasprotno klimo, to je, da gredo otroci s Primorja in z nižav v gorske kraje, a oni iz zaleđa na gore in solnčenje. To naj bi se vršilo po sistemu izmenjave, ki se pri drugih narodih že davno prakticira. Roditelji otroka s Pri-

morja, ki žele, da bi njihov otrok preživel politje v Sloveniji, se morajo obvezati, da sprejmejo v zameno otroka iz Slovenije.

• Vojni geografski institut v Beogradu. Kakor nam javljajo iz Beograda, bo jutri ob 11. na svečan način otvorjeno novo monumentalno poslopje vojnega geografskega oddelka glavnega generalnega štaba ter razstava del omenjenega instituta od ustanovitve do današnjega dne. Novo poslopje vojnega geografskega instituta se nahaja v gornjem mestu na Kalemegdanu.

• Nered pri večernem vlaku Ljubljana - Kamnik. Prejeli smo: Pri večernem vlaku Ljubljana - Kamnik je že stalno navada, da v voz H. razreda navalijo potniki III. razreda, največ mladi fantje - delavci, ki se vračajo od dela domov, pa tudi ženske z jermast in obilno prtljago. Tako je ves hodnik in večkrat so tudi sedeži zasedeni. Zaradi tega so neprimerni na dnevnem redu. Prizadejati prosijo, da se napravi red.

• Tele s človeško glavo. Tudi jugoslovanski listi prinašajo take vesti, ne samo ameriški »Vreme« poroča, da je krava kmetovalca Petra Vasiljeviča v Bošnjaničju pri Valjevu povrgla tele, ki je imelo človeško glavo s človeškim vratom. Zena Vasiljeviča se je baje pri pogledu na to čudno tele onesvestila. Vasiljevič je tele ubil. Mislimo, da bi bilo bolje prihraniti to tele za 1. aprila.

Smeh! Smeh!

Najnovejši film krajev smeha.

Pat in Patachon

kot

potnika zastonjkarja na velikem prekocean-skem parniku

Tihotapca kokaina. V Londonu Na arnem valjarju. Smeh! Solze smehal Grohot!

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri

Kino Ideal

• Obilen lov v Dalmaciji. Ob priliki izredno hudega letošnjega mraza je priletelo na naše Primorje toliko divjadi, da tako obilnega lova že dobrih sto let ni bilo. V posameznih krajih Dalmacije je bilo ustrelenih, oziroma živih vjetih toliko divjih go-si in rac, da so izgubile sokro vsako vrednost. Ljudje jih niso hoteli več kupovati, niti jih sprejemati v dar. V Ljvnu so se jeli naloviti mnogo živih go-si in rac, ki so jih našli na snegu z ozeblimi nogami. Gosi so prileteli z Grenlandije in Labradorja. Vsi ti živi eksemplari so bili darovani prirodoslovnemu muzeju v Splitu.

• Tatvina na železnici. Na progi Karlovac - Zagreb je bila predvčeršnjim izvičena drzna tatvina. Stojan Lončar, trgovec iz Topuskega, se je iz Karlovca z železnico vozil v Beograd. V kupeju je bilo mnogo potnikov. Ko je v Zagrebu izstopil, je opazil, da je okraden. Nekdo mu je iz žepa potegnil listnico, v kateri je bilo 26.000 dinarjev in neka kupna pogodba. Lončar je v Zagrebu tatvino prijavil policiji.

• Oblike kemično čist, barva, pisla in lika tovarna JOS. REICH.

• KASELI, PREHLAD, HRIPAVOST, PLJUČNE BOLEZNI sigurno zdravi Sirofen. Dobiva se v lekarnah.

• Tovarna parfumov v Jugoslaviji. Iz Zagreba poročajo, da bo znani pariški tovarnar parfumov Coty zgradil tamkaj tovarno, ki naj bi zalagala s parfumi iz delki Jugoslavije in druge balkanske države.

Iz Ljubljane

• Zapisnica ljubljanskega župana. Za ponedeljek, 4. t. m., je sklicana ob 17. seja občinskega sveta Ljubljanskega. Seja bo kratka. Veliki župan dr. Fran Vodopivec bo zapisel župana dr. Dinka Puca, podžupana inž. Serneca in vse ostale odbornike, ki so bili imenovani od notranjega ministra.

• Sobota in nedelja v ljubljanski operi. Nocoj v soboto, ob pol 20. se bo pela v operi Schubert-Berteleva opereta »Pri treh mladenkah«. V glavnih vlogah nastopijo ga. Poličeva, Balatkov, Sponova, Ramšakova in Rakarjeva, ter gg. Mohorič, Drenovec, Povhe, Peček in drugi. Cene so posebno znižane kakor sploh pri vseh ljudskih predstavah. V nedeljo popoldne se bo pela priljubljena Suppejeva opereta »Boccaccio« tudi kot ljudska predstava. Zvečer se pa izjva vedno popularna Verdijska opera »Rigoletto« z gospodom R. Primožičem v naslovni vlogi, v ostalih vlogah nastopijo ga. Gaj-Jermanova, Thierry-Kavčnikova in Španova, ter gg. Banovec, Betetto, Greba, Janko in drugi.

• H. Taine in proslava stoletnice njegovega rojstva na ljubljanski univerzi. Te dni je g. Marc Vey, lektor francoskega jezika na ljubljanski univerzi, posvetil svoje predavanje spominu slavnega Francoza H. Tainea. Orisal nam je v krasnem enournem govoru življenje njegovo, nam podal smeri njegovega filozofskega sistema in nam ga končno predložil kot kritika in zgodovinarja. H. Taine zavzema med francoskimi ml-

sielci tako izjemno mesto, da smo g. profesorju hvaležni za to sicer skromno, a tembolj prisrčno proslavo.

• Uradne ure pri glavni carinarnici. Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja gg. člane, da so uradne ure pri glavni carinarnici od 1. t. m. dalje od 8. do 12. in od 15. do 18. ure, v sobotah od 7. do 13. ure; ob praznikih, ki jih določa čl. 27-b navedbe o odpiranju in zapiranju, pa samo dopoldne od 8. do 12. ure.

• Davčna uprava za mesto v Ljubljani razglašča, da veljajo izza dne 1. marca 1929 pri tej davčni upravi uradne ure ob delav-nikih razen ob sobotah, od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure popoldne. Blagajna se ob delavnikih razen ob sobotah, zaključuje vsak dan ob 17. ob sobotah pa ob 12. uri. Ob praznikih trajajo uradne ure od 8. do 12. z blagajniškim zaključkom ob pol 12. uri. Ob nedeljah se ne uraduje.

• Dramski repertoar v soboto in nedeljo. Opozorjamo na mladinsko predstavo v soboto 2. t. m. popoldne ob 4. uri. Igra se »Krojaček kmaček« po izredno znižanih cenah od 15 Din navzdol. Sodeluje operni orkester in balet. Zvečer ob devetih »Vdova Rošinka«. V nedeljo 3. t. m. ob treh popoldne zabavna veselolka »Danes bomo tič« zvečer ob 20. pa istega avtorja »Utopljenec«. Pri obeh nedeljskih predstavah pojejo kuplete ga. Rakarjeva in Medvedova ter gg. Levlar, Rogoz in Kralj. Pri obeh predstavah sodeluje vojaška godba.

• Československi Obec v Ljublini. Valná hromada koná se v sobotu dne 2. března 1929 o osmé večer v restauraci Zvezda. Učast všech členů nutná.

• Društvo »Soča« naznanja, da bo predaval danes v soboto 2. t. m. pri Levu g. dr. Josip C. Oblik o Visoki Tatiri. Njegova predavanja o Tatiri v Zagrebu in Mariboru ter tudi na slavnostnem čehoslovaškem večeru v Ljubljani so tako lepo uspela, da je uspeh tudi tokrat zaskrbljen. Prikažal bo tudi nad 80 slik, katerih dozdaj še ni nihče pri nas videl. Vstop prost.

• Javna knjižnica šišenske Čitalnice posluje od 1. marca dalje od 7. do 9. zvečer v društveni sobi nasproti stari cerkvi. Knjižnica si je nabavila v zadnjem času večje število novih knjig in prosi, da jo domače občinstvo pridno poseja.

• Občni zbor moške in ženske podružnice CMD se bo vršil danes, 2. marca ob 8. zvečer v Narodnem domu. V primeru nesklepnosti ob 8., se bo vršil občni zbor pri vsakem številu članstva eno uro pozneje. Na vsoporedu so poročila funkcionarjev in volitev novih odbornikov.

• Kdo čita? Dodatno k včerajšnjemu članku o tem, kaj se najraje čita, še naslednje kratko statistiko o poklicih članov knjižnice Delavske zbornice v Ljubljani: Od 2129 članov je delavcev 934. Od teh je: raznih polkincev 175 (brivec, šoferji, zidarji itd.), kovinarjev 169, nekvalificiranih delavcev 139, tipografov, litografov in knjigovezov 92, trgovskih nameščencev 87, mlazarjev 73, krojačev 65, železničarjev 54, čevljarjev in usnarjev 49, živčev 31. — Javnih in zasebnih nameščencev: (uradnikov, učiteljev, profesorjev, sodnikov itd.) je 541; dijakov 508, svobodnih polkincev (advokatov, zdravnikov, inženjerov, podjetnikov) pa 146.

• Gospodarska zadruga poštnih nameščencev, r. z. z. o. z. v Ljubljani, je imela 24. februarja v beli dvorani Uniona svoj redni letni občni zbor. Predsednik zadruge, g. Čeh, je otvoril zborovanje, na kar so navzoči z zanimanjem sledili poročila načelstva o računskem zaključku Gospodarske zadruge za poslovno leto 1928. Denarni promet je znašal 5.443.443,95 Din, blaga se je nakupilo za 1.030.726,21 Din, blaga se je prodalo za 1.004.412,80 Din, kreditni promet s člani je znašal 2.333.387,33 Din, skupni promet vseh računov pa 17.378.209,36 Din. V začetku poslovnega leta je bilo 609 zadrugnikov s 609 deleži, med letom je pristopilo 98 zadrugnikov z 98 deleži, izstopilo pa 5 zadrugnikov s 5 deleži, stanje na koncu lanskega leta je bilo 702 zadrugnika s 702 deleži. Iz poročila nadzorstva je bilo razvidno, da je vodstvo zadruge v spretnih in večjih rokah

SENZACIJA ZA LJUBLJANO

V restavraciji ljubljanski dvor gostuje prvovrstna internacionalna damska kapela s petjem.

DANES zvečer ob pol 9.

v veliki dvorani »KAZINE«
»Družabni plesni večer«

s »Plesnim turnirjem 1929«.

v zaključek plesne sezone g. Jenko.

Rokavice

naši najnižji cenah
Srečko Vrščina naslednik

V. LESJAK

Selenburgova ul. 3.

Danes v soboto ob 8. uri, jutri v nedeljo ob 3., pol 5., pol 8. uri predvaja v glavnih vlogi Tom Milks »Med volkovi v Alas«.

Prvič v Ljubljani! Kino Sokol. Šiška.

Od uspeha k uspehu!

Harry Liedtke

v popularni Kalmanova opereti:

„Cirkuška princeza“

Hanns Junkermann, Hilda Rosch, Verebes, Kampers, Picha.

Pri večernih predstavah poje operni pevec gosp. Mohorič pesem

»DVE BAJNI OČKI« iz operete »Cirkuška princeza«.

Danes ob 4., 7., 8., 9.

KINO »DVOR« Telefon št. 2730

in zato tudi nudi svojim članom dokaj koristni. Zadruga ima svojo čevljarstvo in krojaško delavnico ter skladišče za drva in premog. V načelstvo so bili izvoljeni: K. Čeh, predsednik; Fr. Perjančič, tajnik; M. Ban, blagajnik; M. Gruđen, C. Lilek, Fr. Martinek in V. Slamk, člani načelstva; v nadzorstvo pa: G. Hribar, predsednik; Fr. Jereb, podpredsednik; Ant. Boh, tajnik, ter člana nadzorstva J. Bizovičar in J. Ferluga.

• Ruski odbor v Ljubljani bo priredil v soboto 2. t. m. ob 20. v Oficirskem domu (vojašnica vojvode Mišića) predavanje g. dr. N. Preobraženskega o A. S. Oribogedrovu ob priliki 100letnice njegove smrti. Po predavanju koncert in ples.

• Dvorska knjižnica (Boštnikov trg št. 1) nudi cenjenim obiskovalcem najlepša dela slovenske, srbohrvatske in nemške književnosti. Nov imenik na razpolago!

• »Svetnik«. To izredno uspešno burko bo ponovil Sentjakovski gledališki oder v nedeljo 3. t. m., na kar opozorjamo cenjeno občinstvo. Predprodaja vstopnic v trgovini Miloša Karničnika, prej Peter Sterk, Stari trg, in v nedeljo dopoldne v Sentjakovski knjižnici.

• Zveza slovenskih vojakov Ljubljana-Moste bo imela v nedeljo v Vodmatu svoj redni letni občni zbor.

• Kdaj pridejo na vrsto poštni nameščenci? Dočim so prešli državni nameščenci vseh strok prvo polovico razlike, čakajo na isto samo še poštni nameščenci, med katerimi vlada zaradi nerazumljivega zapostavljenja seveda velikoznemirjenje. Ker se govori, da dobe poštni uslužbenici plačano razliko šele na jesen, se vprašujejo, kdo je prav za prav kriv tega odlašanja Poštni uslužbenici so ravnotako potrebni zneska, ki ga predstavljajo razlike, kakor vsi ostali državni nameščenci.

• »Berliner Börsenzeltung« piše o v. Jolinistu Jaroslavu Kocijanu: V češkem v. Jolinistu Jaroslavu Kocijanu smo spoznali umetnika največje veličine. Po njegovih žilah se pretaka prava umetniška kri, iz njegove igre pa govori veselje in sigurnost glasbenika - umetnika, kar je pač dano le takemu človeku, ki je bil že rojen kot umetnik. — Z nepopisno virtuosnostjo je sviral Dvořakov A - mol koncert, v katerem nam je pokazal vso svojo igro in to v mehki kanti, kakor tudi v vseh pasadžah in tehničnih težkočah. Nato je igral tudi Bacha ter ga izvedel idealno lepo v tehnični in stilu. Jaroslav Kocijan je v resnici velik umetnik. Njegov koncert se vrši v Ljubljani v ponedeljek, dne 4. marca ob 20. uri v uniojski dvorani. Vstopnice v Matični knjižarni.

• Nenadna smrt. V semenišču je danes po obedu na naglo preminul semenišnik H. letnika Jakob Mlakar, doma iz Starega trga pri Ložu. Zjutraj je bil še živ in zdrav ter je prisostvoval dopoldanskim teološkim predavanjem. Po obedu se mu je nanačoma dvignila kri in je nato umrl. Bil je pokojnik miren in marljiv mladenič.

• Drzen vlom v stanovanje. Pred nekaj dnevi je obiskal doslej še neizsleden tat stanovanje Karola Johanovskega v Kocenovi ulici. Tat je prispel v stanovanje s pomočjo ponarejenega ključa ter odnesel iz spalne sobe dvojno srebrno veržico s srebrnim obeskom, več kovanega denarja stare avstrijske valute, nekaj kovanov avstrijskih šilingov in več italijanskega, ruskega ter japonskega kovanega droblja. Tat je izvršil tatvino v večernih urah. Skušal pa je priti v stanovanje že v opoldanskih urah, pa je bil najbrže prepozen.

• Rdečo noč za stare in mlade bo priredilo Sokolsko društvo v Mostah v soboto 2. marca v Sokolskem domu na Selu s sodelovanjem baleta dramskega gledališča v Ljubljani. Spored: komični prizori, šaljiva pošta, kuplete, balet, petje itd. Preskrbljeno je za najboljšo jedajo in pijačo. Ples. — Zabava. Plesali se bodo vsi moderni in tudi vsi domači plesi. Vstopnina 5 Din za osebo. Kdor se hoče dobro in pošteno zabavati, naj pride na rdečo noč. Zdravo!

Iz Celja

• Sprejem glavar na sreskem poglavarstvu. Sreski poglavar v Celju razglašča: V uradu sreskega poglavarstva v Celju se sprejemajo stranke vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.

• Nevarnost poplave odstranjena. Savinja in njene pritoki so v preteklih 24 urah znatno padli. Voda je sicer včeraj zlasti ob bregovih zamrznila, a ledena skorja je debela komaj 1 do 2 cm. Savinja je upadla v noči od četrta na petek skoro za četr metra. Voda tudi ni več kalna in se je očistila tako, da je na plitvejših mestih mogoče videti dno. Temperatura zraka je znašala danes zjutraj —5 stopinj, čez dan pa je bilo zelo toplo.

• Prevaral jih je. V tukajšnje skavtsko organizacijo je hotel vstopiti tudi ključavničar Lojze O. iz Gaberla. Po pravilih pa je moral prestati poprej enomesечно preizkušnjo. Zadnji dan preizkušnje je zmotil menda sam vrag doslej poštenega Lojza. Ko se je nahajal sam v društvenih prostorih je s silo odprl omaro in ukradel 40 Din dru-

štvenega denarja. Nato je izginil iz Celja in se je podal v Beograd iskat službe.

• Obnovite pravočasno srečke državne razredne loterije! Vsi lastniki srečk državne razredne loterije, ki so svoje srečke kupili pri podružnici »Jutra« v Celju, se opozarjajo, da svoje srečke čimprej obnove za III. razred ker bo v torek 5. t. m. že žrebanje. Obnova srečk je mogoča do 4. t. m.

• Neporavnani računi. Na policiji je vložila ovadbo hišnica Amalija C. s Kralja Petra ceste proti delavki Mariji V., ker ji ta ni hotela poravnati svojega dolga za hrano v znesku 459 Din. Amalija je Marijo že dalje čas zasledovala po mestnih ulicah in jo večkrat opazila v raznih gostlinah, kjer je Marija s svojim denarjem nabavljala razne znanke. Marija je pri zaslišanju obljubila svoj dolg v kratkem poravnati, s čimer je bila tudi Amalija zadovoljna.

• Tatvina premoga. V četrtek sta bila aretirana na Glavni cesti v Gaberju dva dečka v starosti 9 in 10 let, ki sta nosila na ramah vsak po eno vrečo premoga. Na stražnikovo vprašanje, kje sta premog dobila, sta priznala, da sta premog nabrala na kolodvoru iz vagona. Delala sta, da sta hma dovolila vzeti premog dva železničarja. Takoj nato pa je stražnik ugotovil, da njuna izpoved ne odgovarja resnici in da sta premog ukradla. Dečka sta po kratkem okle-vanju tatvino priznala in sta povedala, da sta že večkrat kradla premog iz vagonov. Obenem sta ovdolila tudi svojega tovariša, ki jima je pri tatvinah pomagal in ki je tudi že večkrat odnesel polno vrečko na svoj dom. Vrednost ukradenega premoga znaša le nekaj dinarjev.

Na srcu in živčno bolnim priporočamo našo

Kofejna prosto praženo kavo
Sreže čajno maslo in pristne kranjske
klobase stalno v zalogi.

ANTON FAZARINC, CELJE

Iz Maribora

• Redukcije v avtobusnem prometu. Zaradi slabih cest in slabega obiska je mestno avtobusno podjetje upustilo več voženj na raznih progah, tako da se promet vrši le ob jutranjih, popoldanskih in večernih urah. Proga št. 6, bo v nekaj tednih zopet otvorena. Ob sobotah, nedeljah in praznikih vozijo avtobusi na progah 3, 4 in 5 v nezmanjšanem obsegu točno po voznem redu.

• Na prvi deliški meščanski šoli v Mikloševcih učijo prične redni pouk v ponedeljek 4. t. m.

• Delovanje rešilnega oddelka in požarne breme v preteklem mesecu. Število intervencij tukajšnjega rešilnega oddelka je od novega leta doseglo 305, od katerega odnede na januar 157, na februar pa 148 intervencij. To je povprečno 5 intervencij na dan.

• Mraz pritiska vedno bolj. V sredo je kazal termometer še nad ničlo, v noči na četrtek pa se je ozračje zaradi padavin ohladilo, tako da je proti jutru padel termometer na —5,9 in se tudi čez dan ni dvignil. V noči od četrta na petek je mraz še bolj pritisnil. Včeraj zjutraj in zvečer je kazal termometer —12,8. Ker je nastalo zopet lasno vreme, je pričakovati še hušje zime.

• Nadloge letošnje zime v Ormožu. Južno vreme, ki je nastopilo začetkom tedna, je stopilo led v severnem toku Drave. Voda je led odolavila, proti jugu. Ledene plošče so pri Ormožu docela pokrile Dravo in se zarokzile pri plavaločih mlinih. Voda je minomolomolila kolesta ter je odnesla tudi mnogo čolnov in ogrožala most, kjer so ledene plošče razgale en ledolomilec. Nevarnost ledu, ki se je zagodzil zlasti pri tkov Ameriki, je bila tolika, da je moralo delavstvo pod vodstvom g. Zadravca razstreliti ledene mase.

• Zagonetni zločin minule nedelje je še vedno skrivnosten. Ves trud policijskih organov je doslej zaman. Gosp. Ločnik je okrevajl ker je bila rana, ki mu jo je zadal napadalec, lažjeza značala. Gosp. Ločnik se je naibže ob napadu onesvestil bolj od strahu, nego od udarca, ki je po zdravniškem mnenju neznan. Polzevedbe pa se nadaljujejo in se pričakuje v aferi senzacionalen preokret.

• Il. kuharski tečaj za fino meščansko kuhinjo se bo začel 6. marca na zavodu »Vesna« v Mariboru. Prijava sprejema ravnateljstvo.

• Najtežji zločin, ki pride pred letošnje poroto, je zločin umora z glavnima obtožbama Karlom Bahorjem in Ilonko Pokac Razprava se bo vršila 5. aprila pod predsedstvom višjega sodnega svetnika g. Poseze. Zaslišanih bo 24 prič in 2 izvedence. Razen tega pride pred poroto več ubojev.

Žage v Sloveniji

ki izdelujete bučova in hrastova drva brez dobre manipulacije, ne morete doseči odgovarjajočih cen, ker vam blago ni dobro izdelano.

Dober strokovnjak

Hrvat, 38 let star, s 20-letno prakso, se vam oterira. Naslov v upravi.

3551a

Za zajtrk in

Dve zagonetni smrti

Iz Laškega nam poročajo: Prevzitar France Ocvirk iz Slaviše vasi pri Jurkloštru je dne 20. februarja popoldne delal na domači parni. Od tedaj naprej so za pogrešali. Šele 27. februarja so ga našli ljudje ob neki stranski stezi — zmurlega v snegu. Nad desnim očesom je imel malenkostno rano.

Vzbudil se je sum, da Ocvirk ni umrl na tem mestu, temveč da je bil tja prenešen že mrtev. Sum se je obrnil proti domačim, ki so s prevzitarjem živeli v večnih preprih in pravdah. Na parni so našli nekaj krvavih madežev, na mrtvečem suknju pa seno, kar vse je sum le še utrdilo. Končno so orožniki prišli 30-letnega posestnika na Ocvirkovem domu in ga oddali v zapore okrajnega sodišča v Laškem. Kakor se čuje, komista na mrtvecu ipak ni mogla ugotoviti nobenih znakov nasilne smrti in tudi aretiranec odločno zanika vsako krivdo. Vendar se poizvedbe nadaljuje.

O drugem, še bolj zagonetnem primeru smrti nam poročajo iz Ljake pri Zagorju. Zadnjo nedeljo so tam pokopali 35-letno rudarstvo vdovo Frančiško Brvarjevo, posestnico v Peklu pri Ljaki. Nenadna smrt priljubljene žene je občinstvo presenetila, saj je vdova pošteno živela na posestvu in dobivala po možu tudi nekaj pokojnine. Pretečen teden na le Brvarjeva nenadoma spovila, kar ni ostalo prikrito. Orožništvo je uveljavilo preiskavo na osnovi ovadbe, da skrivajo zadane nekega vdovinega znanca. A med tem časom je nesreča žena umrla na zastrupljeni krvi. Ker je glavna priča mrtva, le šla tajnost, v njo v grob in le seveda ustavljena vsaka nadaljnja preiskava.

Iz Trčica

Občni zbor podružnice SPD v Trčici je bil prav dobro obiskan. Poročilo funkcionarjev so bila odobrena, podružnično premoženje znaša sedaj nad 58.000 dinarjev in je podružnica glavni delničar lepega »Planinskega doma« na Kofcah, ki slovi po svoji ugodni legi in praktični ureditvi že po vsej Sloveniji in izven njenih meja. Na obnem zboru je bila dolgoletnemu predsedniku podružnice g. Ivanu Engelsbergerju izročena krasna diploma častnega predsedništva, ki jo je napravil v izrednim okusom znani trškiški umetnik gospod Kern. Namesto odstopišnega predsednika g. Jelenca si je podružnica izbrala za predsednika g. Lajovca, ravnanja mešanske šole v Trčici, ki je obljubil, da posveti podružnici vse svoje moči. Lepo uspehi občni zbor je zaključila živahna razprava o bodočem delu podružnice, ki hoče vav posebno skrb posvetiti tujski propagandi. Napraviti hoče tako pri sv. Ani kakor tudi v Lomu v sporazumu s krajevnimi faktorji cenena prenočišča za uriste, urediti slabe poti in označiti vse poti, ki so v okrožju podružnice. Poživitvi hoče planinsko življenje v kraju samem na ta način da si uredi stalno planinsko sobo, kjer bo mala knjižnica in kjer se bodo vršili redni sestanki planincev. Osnoval se bo fotomaterski pododsek, ki si bo uredil temničo za razvijanje plošč, izvolil se je poseben markacijski in reševalni odsek, ki mu načeluje g. Janko Prapontnik, posestnik iz Trčica.

Iz Litije

Zadregre zaradi plazov. Toliko plazov, kakor ga je letos zdrčalo po rebrih na šentjursko cesto, že davno ni bilo. Vsa hip se zruši kaka nova snežena plast, da imajo potem delavci cestnega odbora stalno delo. Včeraj so našli iz vlaka, odkoder se prav lepo opazuje ves stiri hrib, 17 sledov, ki jih je pustilo na pobočju plazov. Nekateri plazovi so precej veliki, in bi bilo po njem za vedno, kdor bi prišel pod snežno plast. Ljudje si pomagajo iz zadregre na ta način, da hodijo preko hriba visoko nad Savo in nič več po šentjurski poti. Pri zadnjih večjih plazovih so bili posebno prizadeti delavci in delavke iz St. Jurja, ki so morali 3 dni bivati pri stančih v Litiji, ker niso mogli zaradi naplajene ceste domov.

Boj dveh kraljev za goloba. V Gradcu imajo na predlinjskih stavbah golobnjake, kjer se vedno vrtijo družbe ljubkih golobčkov. Zadržaj pa so opazovali tamkajšnji prebivalci neobičajen prizor. Iz golobnjake se je oddalil prevec proti švarcovi hosti ne previden golobček. Pa sta ga spazila dva kraljica, ki sta oprezala v švarcovi hosti na plen. Jedno eta se spustila oba klativiteza za golobcem in ga hotela zajeti v svoje grabežljive kremplje. Še preden sta vlovila plen, sta si kraljica skočila v slasec. Seveda se je

Kdor mora plačevati davke

pridobno rentnino ali družbeni davek, nujno potrebuje

Zakon o neposrednih davkih

s poštino 16 Din.

Pravilnik za izvrševanje zakona o neposrednih davkih (s poštino Din 62.—. Brez obeh ne more pravilno napovedati svojih dohodkov. Oba je izdala Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani Prešernova ul. 54.

veliko vse obenem, zasledovanje goloba in borba med kraljicami. Preden pa je bil boj med obema končan, je tičal golobček v varnem zavetju golobnjake. Zanimivi prizori so tudi tu potrdili stari rek: Kjer se pripravata dva...

Iz Zagorja

Preprečena večja nesreča. Ko je neki kmetijski voznik po strmim bregu proti šoli v Toplicah zapeljal težko obložen voz lesa, je popustila zavora in z bliskovito naglico je švigal voz po zasneženem bregu in tiščal konje pred seboj. Tik pred njimi je vodil neki oče dva dečka v otroški vrt. Eden dečkov se je stisnil k leseni ograji, drugega je pa oče v skrajnem trenutku potegnil izpred konj ter rešil gotovo nesrečo njega kakor tudi sebe s divjim begom. Za njim so zdrveli konji z vso silo v vrtno ograjo ter podrli železni stebel. Ker je na tem mestu prehod ozek, je največja previdnost komaj zadostna.

Klic bednih. Letošnja zima je strašno prizadela siromašnejše sloje. Posebno hudo so trpeli občinski reveži, ki jih je v občini 88. Tem in drugim je treba prisikati nujno na pomoč. Zato se je na poziv volivke županstva osnoval odbor, ki je povzel akcijo, čimprej in izdatno pomagati najbednejšim. Naj ne bo človeka, ki bi odklonil malo pomoči. Zbiranje darov so prevzeli: občinski sklad, ubožni odsek, Vincencijeva konferenca, RK, Kolo jugoslov. venskij sester, Gremij trgovcev, Obrtno društvo, TPD in osnovni šoli v Toplicah ter Zagorju.

Iz Trbovelj

Smrtina kosa. Po dolgi in mučni bolezni je včeraj umrla gospa Genovefa Kitzler, soproga uradniškega jamomera. Pokojnica je bila blaga in dobrosrčna žena, pri prebivalstvu priljubljena in spoštovana. Posebno priljubljena je bila radi svojega vedno vedrega značaja in veselo razpoloženja, ki jo ni zapustilo niti v najtežjih položajih. Blagi pokojnici časten spomin, težko prizadeti družini pa naše iskreno sožalje.

Smrtina nesreča. Včeraj je na zapadnem okrožju smrtno ponesrečil petdesetletni delavec Medvešek Ivan, za las pa je ušel smrti njegov tovariš Repovš. Po rovu sta porivala prazen voziček na šalo, ki naj bi ga spravila v globlino. Pri tem delu pa nista bila zadosti previdna, ker nista popreje pogledala, ako je šala že pripravljena. Voziček je zgrmel v globlino kakih 50 m globoko in s njim tudi ponesrečeni Medvešek, Repovš pa se je v zadnjem trenutku ujel za neko travo in si s tem rešil življenje. Pri padcu si je Medvešek popolnoma razbil glavo in si polomil ude. Bil je takoj mrtev. Zapusča ženo in petero otrok, ki pa so razen dveh že vsi preskrbljeni.

Iz Laškega

Ledovje v Savinji. Desetletja ne pomnijo ljudje, da bi bila Savinja premrznila čez celo strugo tako kakor to zimo. Od Zidanega mosta pa tja visoko v Savinjsko dolino je bilo le redko kje videti malo tekoče vode, kjer si opazal take gosi in rac, preganjanih od lovcev do onemoglosti. Ki je v nedeljo nastopil jug, se prve dni na Savinji ni še mnogo poznalo milejšje vreme. Šele v torek je začelo ledovje polati. Pod cerkvijo v Marja Gradu so bili natrpni visoki skladi ledu, ki ga voda ni mogla odnašati. Okrog 20. ure pa se je voda dvignila in pričela prinášati velikanske mase ledu. Mogočni kamniti stebri našega mosta so se stresali, ko so treskale vanje ogromne ledene plošče. Vse to se je ustavilo pod Marja Gradcem. Po noči okrog 2. ure pa je šlo naprej ter se valilo proti Rimskim Toplicam. Kot žrtev se je porušil del lesenega mosta v Šmarjeti, in sicer na levem bregu. Ostali most se še drži, a če bo prišla voda, česar se je bati, bo tudi tega odneslo. Škode je na mostu najmanj 40.000 Din.

Lovišča so po hudi zimi silno trpela. Iz vseh revirjev prihajajo vesti o mrtvih smrah, zajcih in jerebkih. Kolikor jih ni uničil mraz, jih bodo ugonobili volčji psi, ki preganjajo in trgajo divjačino kar na debelo. Te vrste psi so se v našem okraju silno zaredili in skoro pri vsaki koči boš videl volčjaka. Mislimo, da je dolžnost oblastev, da odredijo uničenje onih psov, ki se poldivji potikajo okrog.

Iz Prekmurja

Hripa v Murski Soboti. Kakor drugod pričakujemo tudi v Soboti večjo epidemijo influence. Ker se je ta bolezen že pojavila v večjih centrih in je bilo do sedaj vedno opazovano, da se od tam razširi tudi na ostala središča, vodi tukajšnji sreski sanitetni referent še posebno evidenco o vseh slučajih. Po njegovem mnenju bo s spremembo vremena zanešana tudi ta epidemija k nam. Danes imamo enajst slučajev težjih obolenj, pričakuje pa se jih v najkrajšem času več. Mnogo otrok boluje v okolici tudi na ošpicah, difteriji beležimo momentano samo dva slučaja (eden pred kratkim smrti), škrlatinika pa je skoro docela pojenjala.

Pobijanje trahoma. Medjimurje in Prekmurje sta po trahomu najbolj okužena kraja. Nobene mere, ki se tu podvzamejo za pobijanje te bolezni, niso preostale. Zato pozdravljamo inicijativno sreskega referenta dr. Gregorja, ki je izvršil na gimnaziji in v dijaškem domu »Martina« pregled učencev in dijakov na trahom, v katerih žive. Bil je skrajni čas — konstatirati je moral pri učencih devet slučajev, od katerih so bili trije takšni, da zahtevajo takojšnje nege v bolnici. Tudi higijenske razmere, v katerih dijaštvo živi, so vse preje kakor pa vzorne. Higijenski

pregledi bodo mogoče tukajšnje desoletne razmere vsaj nekoliko izboljšati. Prvi korak je bil storjen s pregledom brivnic, drugi se je izvršil sedaj, priporočamo še skorajšnji pregled gostiln in kavarn.

Čas je relativen... Nekaj čudnega se dogaja v naših cerkvenih urah. Uri v katoliški in evangeličanski cerkvi diferirata za dvajset minut, srednjeevropskemu času pa ne sledi ne ena ne druga. Trgovci ne vedo po katerem času se naj ravna in vlada tozadevno največja anarhija. Ali ne bi hotela občina ukazati regulacijo ur? To so razmere, ki povzročajo mnogo jeze in nevolje, pa se dajo vendar tako hitro ozdraviti.

Sport

Sportni drobci

K večeršnjemu poročilu o razvezljivosti nju sodniških izpitov po JNSU treba dodati, da gre za sodniške izpite v Mariboru, kar je pomotoma izostalo.

Ker avstrijski savezni kapetan Meisl se ni dobil vseh odgovorov glede kraja bakniskih nogometne konferencie, je odgodil svoje potovanje v Zagreb in tudi konferenco samo. Skoraj gotovo je, da se bo konferenca vršila v Beogradu.

Dne 24. maja se bo vršila v Beogradu medmestna tekma Beograd — Sofija.

Kakor znano mora češkoslovaška nogometna reprezentanca nastopiti v nedeljo v Bologni v težki borbi proti Italiji. S svojim moštvom, ki smo ga v prvotni postavi že objavili, pa je precej v zadregi. Moštvo se je moralo nekoliko izpremeniti. Namesto desnega krila Soltyša bo igral Baron. Tudi Pernar in Hainy bosta ostala doma. Nadomestila ju bosta Burger odnosno Maselov.

Na Dunaju sta se v sredo kljub težkemu torenu vršili dve nogometni tekmi, ki sta nudili pravi dober sport. Nicholson je igral proti Avstriji 5 : 5 neodločeno, WAC pa je premagal Wackra 5 : 3.

Svetovna prvakinja v umetnem drsanju Sonja Henke se bo spomladi preselila v Berlin, da se nauči nemški. To priliko hoče porabiti za to, da se izvežba tudi v to nisnu. Po izjavi njenega očeta ima tudi za ta sport izreden talent.

Za teniška tekmovanja za angleško prvenstvo, ki se vršijo junija meseca v Wimbledonu, je že sedaj 18.000 prenočij za rezervirane sedeže, katerih pa je samo 3500. Zares izredno zanimanje za ta lepi sport!

V Zagrebu je po daljši bolezni umrl znani kolekar Raimund Gregl, brat izbornega kolektarja Franca Gregla, ki je padel v vojni. Raimund Gregl se je odkloval na mnogih dirkah. Tako n. pr. je leta 1923. na velik mednarodni dirki na Dunaju zasedel šesto mesto, a od naših vozačev je bil prvi. Tekmovanja za svetovno kolektarsko prvenstvo so vršijo letos v Curihu, in sicer od 10. do 18. avgusta.

Nedeljske skakalne tekme v Mojstrani

bodo dolocile državnega prvaka v skokih ob številni, dosedaj najmočnejši konkurenco tekmovalcev. Zal železniške zveze niso posebno ugodne ter bo zveza v vlaki le v soboto z opoldanskim vlakom iz Ljubljane ali v nedeljo z jutranjim vlakom. Za povratek k večernemu vlaku bodo na razpolago sani do Jesenic po dogovorno nizkih cenah.

Tekmovanje v skokih bo pričelo točno ob 11. uri ter bo razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad popoldne ob 16. v hotelu Rabič. Pri tej priliki se bodo razdelile nagrade in se bodo razdelile priznanice tudi vsem placiranim tekmovalcem za državno prvenstvo v smučkemu teknu na Pohorju. Skakalnica je v prav dobrem stanju, vremenske prilike so najboljše ter bo v toliko, kolikor je odvisno od smuke in vremena, položaj za izvedbo tekmovanja najugodnejši.

Smučka tekma gorjanske šolske mladine

V sredo je šolska mladina v Gorjah pri Bledu predela smučsko tekmo, in sicer v treh skupinah na 1, 3 in 5 km. Na 1 km je zmagal Matevž Mandelc v času 10:11, na 3 km Anton Zemva 11:40 in na 5 km Franc Rekelj v 23:25.

Doseženi rezultati so prav izborni. Tekmo je vodil in organiziral šolski uravritelj g. Razinger, ki se je s svojim razumevanjem vzgojne pomena sporta pokazal kot pravi pedagog. Pri tehničnem vodstvu mu je pomagal navdušen sponzor učitelj g. Pikelj. Učiteljski zbor je iz lastnih sredstev odobril zmagovalce in pogostil vse tekmovalce. Malčki so veseli odhajala domov in tudi roditelji, ki jo začetkom vse stvar gledali dokaj skeptično, so sedaj ponosni na svoje bodoče sportne prvake.

Tekma smučarskega naraščaja v Radovljici. Radovljiski smučarski klub priredi v nedeljo 3. marca t. l. za svoj naraščaj klubsko smučarsko tekmo. Start na Lanovcem ob 14. uri. Tekmuje se v treh odločkih, in sicer: pod 10 let, od 10. do 14. leta in od 14. do 18. leta. Dolžina proge 4 km. Prijave sprejema g. Mark, brivec v Radovljici. Prijavnina se ne pobira.

ZSK Hermes. Na splošno upravnega odbora je bil izvoljen za nogometnega načelnika g. Vekoslav Kepec. Blagajniške posle je prevzel zaradi službene premostitve prejšnjega blagajnika g. H. Sepin.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes trening v šolski telovadnici ob 20. Prosim točnost! — Načelnik.

ASK Primorje (plavalna sekcija). Naznanjam, da se vrše redni treninški vsak ponedeljek v kopališču »Slon«, in sicer za žane: od 16. do 17.30 in za žance od 17.30 do 19. Cena Din 5 za osebo. Vabijo se tudi žani drugih sekcij.

Skakalni tečaj inž. Hanssena na Bledu. V ponedeljek, dne 4. marca prične na Bledu skakalni tečaj inž. Hanssena ter je vstop vsakomur prost. Prijave sprejema sportni klub Bled. Tečaj traja do 10. marca.

Bohinjsko vremensko poročilo. Tudi Bohinj je zadnje dni trpel pod odjugo. Dne 28. II. pa je pričel napovedani mrzlejši val tudi v Bohinju delovati in tako smo imeli dopoldne že malo nalezljivega novega snega. Temperatura je začela padati, barometer rasti. Ob 15. uri izkazuje barometer 749 z dvigolobno tendenco, termometer pa je ravno na ničli. Ako se vreme kar čez noč ne izpremeni, se bodo za nedeljo napovedane sankarske tekme levede v splošno zadovoljnost vseh tekmovalcev v potem obsegu, kajti vremenski bohinjski proroki napovedujejo, da bo temperatura do nedelje še za par stopinj padla. Nepečakovan vremenski preobrat v Bohinju bodo pravočasno javljeni potem vseh današnjih modernih inštalacij stanic.

Gospodarstvo

Razdržavljenje pošt

Kakor smo že poročali, je poštni minister z odlokom razdržavil 207 pošt, od tega 76 v Sloveniji. Ta ukrep je zlasti za gospodarstvene kroge dalekosežnega pomena.

Poštna organizacija v naši državi še ni izenačena. V pretašnjih krajih imamo poleg državnih pošt še pogodbenne pošte in nabiralnice kot pomožne pošte (na Hrvaškem agencije), v Srbiji pa so še iz predvojne dobe udomačene občinske pošte, katere nameščenci so občinski uradniki.

V L. 1926 je bil izdan pravilnik o pogodbenih poštah, ki med drugim določa, da morajo biti vse pošte, ki imajo preko 15.000 delovnih enot, državne. Takrat je bilo na področju ljubljanske poštne direkcije podražavljenih 70 pošt in izgleda številčno, da se z novim odlokom poštnega ministra vračamo na prejšnje stanje. Očividno je bil namen poštnega ministra, da z razdržavljenjem doseže za državno blagajno nekaj prihrankov, kajti po pravilniku o pogodbenih poštah znašajo redni prejemki pogodbenih poštarijev v najvišji skupini delovnih enot (14.000 — 15.000 del. enot) le 16.200 Din, njegovi skupni prejemki pa morejo z izrednimi nagradami za vršenje brzojavne in telefonske službe, za izredno in prekurno delo, za prenos pošte in za selako dostavo doseči v najvišjem plačilnem razredu komaj 25.000 Din. Za večino pošt, ki so sedaj razdržavljene, se bodo gibali vsi dohodki pogodbenih poštarijev med 12.000 in 18.000 Din.

Število vseh poštinskih uradov v Sloveniji znaša 364, od katerih je bilo doslej 164 državnih, sedaj jih pa ostane v državni upravi še 88. Od razdržavljenih 76 pošt je le 6 pošt brez brzojavne in telefonskega prometa, pri 69 razdržavljenih poštinskih uradih pa presega število delovnih enot 15.000, torej maksimalno po pravilniku dopustno mejo. Zato je ukrep poštnega ministra samo pri 7 poštah v skladu s pravilnikom.

Nastaja torej nujna potreba, da se pravilnik dopolni z novo razvezitvijo pogodbenih pošt s 15.000 delovnimi enotami in da se prometu primerno uredijo prejemki poštarijev. Ta remedura je potrebna, še preden se razpiše oddaja razdržavljenih pošt, in sicer proti nevarnosti, da se bo razpisala oddaja v smislu razvezitve, ki jo je poštno ministrstvo odredilo v omenjenem odloku, pri čemer se ni upoštevala višina delovnih enot in denarnega prometa. V nasprotnem primeru bi se zgodilo, da bodo največje pošte, kakor v Metliki, v Velenju, St. Jurju, Beltrah, Polčanah in v Šmarinem ob Paki razpisane za malenkostne vsote 12 do 24 tisoč Din, s katerimi ne bo mogoče vzdrževati rednega prometa. Pomisliti je, da prejemajo sedanji nameščenci te pošt, ki komaj zmagujejo naraščajo poštini promet, danes 2- do 3kratno vsoto, za katero bodo po razpisu oddane dotične pošte. Pogodbeni poštari, ki bo prevzel tako pošto, kjer je bilo doslej zaposlenih 4 do 5 oseb, ne bo z mesečno nagrado od 1000 do 1500 Din mogel namestiti drugih nameščenec. Tako redukcija mora neizogibno povzročiti veliko težkočo za trgovski promet.

Ce natančneje pregledamo seznam razvezljivih pošt, vidimo n. pr., da je poštni urad v Metliki razvršen v razred 2. skupno s 10.000 enotami, dočim ima ta poštni urad dejansko nad 60.000 enot in nad 30 milijonov Din denarnega prometa, poleg brzojavne in telefonske postaje. Velenje je uvrščeno v razred z 8000 delovnimi enotami, vendar ima sigurno 50.000 delovnih enot in 40 milijonov Din prometa. Ne moremo si drugače tolažiti, kakor da se je taka razvezitve izvršila le pomotoma. Vidimo pa še druge anomalije. Tako je n. pr. St. Jurj ob juž. žel. z nad 40.000 enotami in 15 milijonov Din prometa, kot važno gospodarsko središče, izgubil državno pošto, dočim je St. Jurj ob Ščavnici, ki je brez telefona in brzojavne in ima za dve tretjini manjši promet, obdržal državno pošto. Poštni urad v Luki pri Zidanem mostu ostane državen, poštni urad v Radečah pri Zidanem mostu, ki ima trikrat toliko delovnih enot, kakor pošta v Luki in sedemkrat toliko denarnega prometa, pa je razdržavljen. Kranjska gora, kot važno središče za tujski promet, izgubi državno pošto, dočim bo poštni urad v Rimskih Toplicah, ki dosega komaj polovico prometa Kranjske gore, ostal državen. Po razdržavljenju bodo močno prizadeti industrijski in gospodarski razviti kraji, kakor n. pr. Guštanj, Jesenice, Fužine, Slovenski Javornik, Krmelj, Velenje, Medvode, Moste, Viš pri Ljubljani, Rače, Rajhenburg, Ruše, Sv. Lovrenč, Muta, Store itd.

Ze iz teh navedb je razvidno, da se mora za razdržavljenje najti druga upravna oblika in da se morajo tem poštam v naprej zagotoviti zadostni dohodki, da bo vzdrževanje mogoče vsaj na dosedajni višini. Pretirana fiskalna politika gre tu na škodo gospodarskega napredka.

Gmotni položaj poštne osebe je danes itak izredno slab, njegovi prejemki pa nezadostni. Tudi za materialne izdatke ne dobiva poštna uprava zadostnih kreditov. Vse to zelo nepovoljno vpliva na naše poštne razmere. Eksektivno poštno osebo mora brezplačno vršiti poslovanje za poštnečkovni promet, dočim je bilo pred vojno za ta posel posebno nagrajen. Na ta način je poštna hranilnica dosegla lani sicer 29 milijonov Din čistega dobička, od katerega se so dale remuneracije osebu v centrali v podružnicah, poštne osebe pa ne prejme nič.

Končno še en važen moment. V Sloveniji obstaja iz predvojne dobe selška dostava pošte, ki je ostale pokrajine ne poznajo. Ta selška dostava stane v Sloveniji okrog 8 milijonov Din letno in nudi prebivalstvu na deželi neprecenljivo ugodnost. Kakor poteka sedaj stvari, obstoja nevarnost, da se bo tudi v tej panogi izvršilo izenačenje na ta način, da bo selška dostava v Sloveniji ukinjena, namesto da bi se ta kulturna pridobitev razširila na vso državo. Slovenija ima pri 1096 občinah samo 364 poštinskih uradov in pride en poštni urad povprečno na tri občine in 20 krajev. Ako se ukine selška dostava, pomeni to, da bo veliko število občin in krajev ostalo brez dostave poštinskih pošiljk, kar bi pomenilo korak nazaj v našem kulturnem, gospodarskem in socialnem razvoju.

Pošilja pri Državni hipotekarni banki. Državna hipotekarna banka je objavila prve podatke o svojem delovanju v preteklem letu. V vsem letu 1928 je bilo odobrenih 4575 hipotekarnih posojil za 434,5 milijona Din. Od te vsote odpade na centralo v Beogradu 1196 posojil za 158,5 milijona Din, na podružnico v Zagrebu 599 posojil za 66,3 milijona Din, na podružnico v Splitu 786 posojil za 27,0 milijona Din, na podružnico v Nišu 341 posojil za 26,8 milijona Din, na po-

družnico v Skoplju 360 posojil za 26,5 milijona Din, na podružnico v Sarajevu 528 posojil za 25,8 milijona Din, na podružnico v Novem Sadu 175 posojil za 19,8 milijona Din, na podružnico na Cetinju 564 posojil za 16,7 milijona Din in na podružnico v Ljubljani 27 posojil za 1,68 milijona Din. Najmanj posojil je odobrilo torej ljubljanska podružnica, ki je dala komaj 11 posojil na realitete v mestih v znesku 1.11 milijona Din in le 16 posojil na kmetijska posestva v višini 570.000 Din. Ta neuspeh potrjuje samo svoječasno trditve, da je obrestna mera za hipotekarna posojila pri Državni hipotekarni banki za razmere v Sloveniji previsoka.

Pred novimi trgovskimi pogajanjli. Poleg trgovinskih pogajanj s Španijo, ki bodo pričela v najkrajšem času, namerava naša vlada v kratkem pričeti tudi trgovinska pogajanja s Poljsko, Turčijo in Bolgarijo. Liste naših zahtev bo vlada sestavila po gradivu, ki ga ga naše gospodarske zbornice že priče zbira.

Velika fužija v ameriškem bankarstvu.

Iz Newyorke poročajo, da sta dve ameriški velebanki, in sicer National Bank of Commerce in Guaranty Trust Company, sklenili fužijo. Združena banka bo na ta način postala največja banka na svetu ter bo razpolagala z 2000 milijoni dolarjev (113 milijard Din).

Seja glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo. Pretekli teden se je vršila seja glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, na kateri je predsednik gosp. Ivo Sancer poročal med drugim, da je zaradi važnih gospodarskih vprašanj posredoval pri kmetijskem ministru dr. Frangešu, kateremu je izročil spomenice glede reforme carinske tarife, glede znižanja uvozne carine na modro galico, dobave živinske soli itd. Dalje je poročal ravnanje gosp. inž. Lah, da je družba poslala na pristojna mesta resolucije zadnjega obnega zbora, ki se nanašajo na spremembo načrta zakona o zaščiti kmetij, na spremembo carinskega zakona, ter predlog za olajšanje izvoza perutnine in divjadi: oblastnemu odboru pa številne prošnje podružnic. Sporočil je, da je Kmetijska družba pristopila kot članica k Oblastni zadrugi za kmetijski kredit v Zagrebu. Na splošno željo se je uvela akcija za nabavo semenskih krompirja. Glavni odbor je potrdil ustanovitev podružnic v Orehovici pri St. Jerneju, v Grižah pri Zalcu in v Zabukovju pri Sevalci. Pri nadaljnjem ravnanju je odbor med drugim sklenil, priporočati na merodajnih mestih, da se vodstvo kmetijskih poslov pri okrajnih blagajnah poveri okrajnim kmetijskim strokovnjakom.

Borze

1. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet središč. Večja potreba je bila v devizah na Berlin, Curih in Prago. Privatna ponudba je krila povpraševanje v devizah na Dunaj, Newyork in Trst, ostalo potrebo pa je krila Narodna banka.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je Vojna škoda pri slabem prometu obdržala včerajšnje tečaje. Za aranzama notira 427,5 — 428, trgovanja pa se je za marc po 431,50. Investicijsko je pri 90 — 91 ostalo brez prometa, agrarne obveznice pa so bile zaključene po 54,5. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Pradedionu po 930, v Jugobanki po 94, v Poljedelski banki (nova emisija) po 16 in v Zemaljski banki po 136. Med industrijskimi papirji so Vevečepostile na 120 zaključek. V ostalem so bili zaključek v Trboveljski po 475 in v Unionu (Osijek) po 200.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.8215, Berlin 13.5075—13.5375 (13.5225), Bruselj 7.1553, Budimpešta 9.9348, Curih 1094,4—1097,4 (1095,9), Dunaj 7.996—8.026 (8.011), London 276,54, Newyork 56,76—56,96 (56,86), Pariz 221,57—223,57 (222,57), Praga 168,37 do 169,71 (168,77), Milan 297,25—299,25 (298,25).

Zagreb. Amsterdam 22.7925 — 22.8625, Dunaj 7.996 — 8.025, Berlin 13.5075 — 13.5375, London 276,14 — 276,94, Milan 297,30 — 299,30, Newyork 56,76 — 56,96, Praga 168,37 — 169,17, Curih 1094,4 — 1097,5, Budimpešta 9.9193 — 9.9493, Pariz 221,57 — 223,57.

Curih. Zagreb 9.12875, Pariz 20,31, London 25,2335, Newyork 520, Milan 27,23, Praga 15,40, Dunaj 73,08, Budimpešta 90,655, Berlin 123,40, Bruselj 72,25, Amsterdam 208,4275, Varšava 58,35, Bukarešta 3,10, Sofija 3,755. Efekti.

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljubljanska Kred. 125 den., Pradedion 930 den., Kred. 175 den., Vevče 120 den., Ruše 260 do 280, Stavnica 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Državne vrednote

Iz življenja in sveta

Skrivnosti lečenja „čudodelca“ Zeileisa

Zeileisov misterij — visokofrekvenčni električni toki, Röntgenovi žarki in obločnice z impregniranim ogljem — Zanimiva odkritja finskega zdravnika

Tudi našim ljudem ni neznano delovanje „čudežnega doktorja“ Zeileisa iz Gallsbacha na avstrijskem Štajerskem, ki ugotavlja in ozdravlja najrazličnejše bolezni s pomočjo skrivnostnih aparatov. Znanstvena medicina se je že čestokrat sporekla o njegovih metodah, ne da bi mogla doslej jasno povedati, v čem te metode prav za prav obstoje in koliko so vredne. Zeileis sam je seveda prav skrbno prikrival njih značaj, ker mu je bilo na ta način veliko lažje zvaljati paciente k sebi in iz pacientov denar. Najbolj skrivnostni njegov rekvizit pa je cev, ki zažari nad bolnimi deli telesa.

Nu, te dni je objavil vseučiliški profesor dr. Wendt iz Helsingforsa na Finskem uspehe svojega dolgotrajnega proučevanja Zeileisovih zdravljenj. Dognal je, da se gallsbaški čudodelnik poslužuje

visokofrekvenčnih električnih tokov z napetostjo nad 200.000 voltov in frekvenco 800.000 do 2 milijona tresljajev na sekundo, dalje Röntgenovih žarkov, ki jih „preceja“ skozi tenko aluminijevo ploščo, radijskih žarkov „gamma“ in obločne luči, ki jo proizvaja z impregniranim ogljem. Vse to so stvari, ki niso tuje niti znanstveni medicini — le s tem razločkom, da jih zna ta uporabljati strogo na pravem mestu. Nekaj resnično novega pa je samo gori omenjena cev, čije funkcioniranje pa znanosti v principu tudi ni neznano. Ta

cev je napolnjena z aktivnejšo emanacijo, na katero učinkujejo različne električne kapacitete različnih delov telesa. Znano je, da vsebuje človeško telo električno kapaciteto, ki je pa po njegovi površini različno razdeljena in ki se zlasti na bolnih in ranjenih mestih zelo razlikuje od kapacitete svoje okolice. Ker učinkuje ta telesna elektrika na emanacijo v cevi, je čisto naravno, da ta ob nekih mestih, predvsem bolnih in ranjenih, vžari. Nekaj, kar je s tem v sorodu, opažamo, če se približamo z golo roko radioaparatom, ki prično ob tem približevanju žvižgati. Eterska godba Rusa Teremina sloni na istem principu.

S tem je Zeileisova skrivnost razkrinkana in gre samo še za to, koliko so njegova zdravljenja vredna. Tudi glede tega ve povedati dr. Wendt dolečno besedo.

Vreme v marcu

Abnormalno vreme, ki nas je pestilo v februarju, ne obeta niti v marcu znatnega preobrata na bolje. Sicer ne bo doseglo v nobenem pogledu februarjskih ostrih mrazov, bo pa vseskozi pod vplivom zimskih mesecev, ki bi se praviloma že morali krepko odmakati od nas v tej dobi. Marec se ne bo spomladanski mesec. Imeli bomo še nekaj zimskih padavin in tudi znan hlad. Vsekakor pravijo vremenski preroki, da bo prva polovica marca toplejša kakor druga. Vmes pa bodo že topli pomladanski dnevi. Koledarska pomlad v drugi polovici meseca bo zelo neugodna. Divjale bodo nevihte. Tudi Velika noč, ki pade letos na konec marca, bo deževna. Vse torej kaže, da se bomo še cel mesec dni borili z vremenskimi nepravilnostmi, muhastega prestopka iz zime v pomlad.

Posnetki Lindberghove nezgode zaplenjeni

Poročali smo, da je Charles Lindbergh, genij zraka, te dni ponorel. Povabil je svojega zaročenko Ano, hči poslanika Morrowa, s seboj v letalo, ki pa je pri startu izgubilo eno kolo. Pri spuščanju na zemljo je bil zavoljo tega pristanka nekomoden. Letalo je, mesto da bi sedlo na tla, treščilo in se razbilo. Ameriška poročila vele, da je ostala Lindberghova zaročenka nepoškodovana, letalec pa da si je samo izpahnil letalo.

Naknadno javljajo iz Mehike, da so

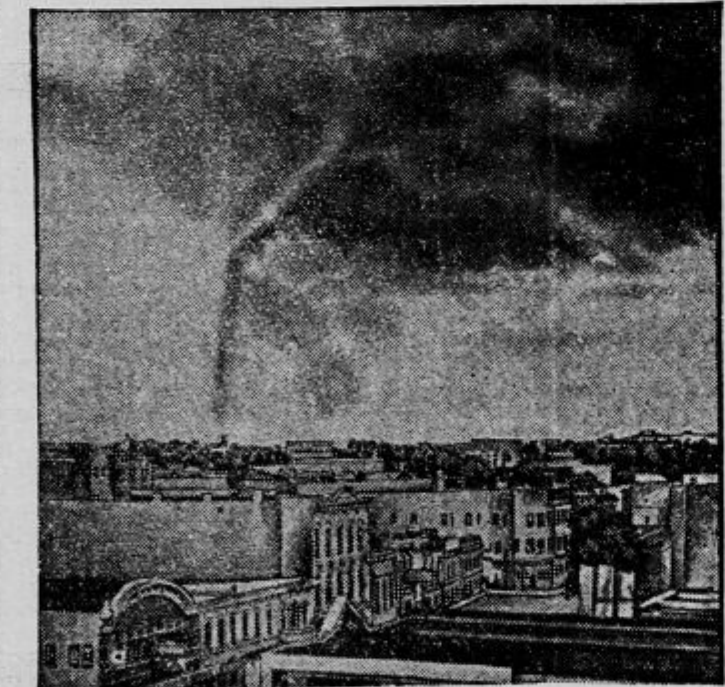
Zeileisovi uspehi niso samo stvar avtosugestije, temveč so tudi dejanski. Medicina je vedela že davno pred njim, da so slabotni Röntgenovi žarki zdravilni, vedela je pa tudi to, da so uporabni samo za kronična obolenja, dočim utegnejo v akutnih slučajih in v zvezi z drugimi posebnostmi gallsbaškega zdravljenja povzročiti nepopravljivo škodo. Baš v tem pa se mazaštvo razlikuje od resnih zdravilnih metod, da v svoji nevednosti in prepotenci ne ve razločevati, kaj je dobro in kaj ni — čeprav utegne časih obogatiti tudi resno znanost s kakšno novo idejo.

Smučanje na motor

Sloviti letalec Santos-Dumont je izumil motor z desetino konjske sile, ki si ga smučar (na naši sliki smučarka) obesi na hrbet (tehta le 2 kg) in ki mu potem s pomočjo elastičnega vrvnega sistema v ritmu njegovih korakov pomaga riniti deske naprej. S tem mu znatno olajša zlasti pot navzgor.

nekateri fotografi ujeli trenutek nevarnosti na plošči. Ameriško ministrstvo za obrambo v zraku je takoj na to izdalo nalog, naj se fotografom plošče zaplenijo in uničijo. Tudi vsi kinematografski aparati, ki so posneli dramo, so zaplenjeni, da ne bi Lindberghova smola prišla med svet. Po tej nezgodi se bo ameriška kampanja proti Lindberghovemu letanju nedvomno še okrepila. Obljubo, ki jo je Charles dal, da ne bo posihal več letal po zraku, bo moral sedaj pač izpolnjevati vestnejše kakor doslej.

Tornado se blizal

Včeraj smo poročali o strahoviti vremenski katastrofi, ki je zbrisala z zemlje ameriško naselbino Duncan. Taki orkani so v Ameriki znani in česti pojav. Škoda, ki jo povzroče, je vedno velika. Naša slika prikazuje vrtnec, ki se začne pod oblaki in drvi z neznanom naglico proti zemlji.

Neobičajna operacija srčne mišice

V praškem zdravniškem društvu je te dni poročal kirurg, profesor doktor Jirasek o senzacionalni operaciji srčne mišice pri nekem 19letnem delavcu. Fantu je krogla iz puške prestrelila prsi in obšla v srcu. Potreba je bila hitra operacija. Bolnika so položili na zdravniško mizo in mu odprli prsni koš. Krogla se je ustavila v zadnjem delu srčne mišice. Petinštirideset minut je trajala naporna operacija in zdravniku se je posrečilo odstraniti svinčenko brez hudih posledic za bolnika. Ves ta čas je srce utripalo z normalnim bitjem. Operacija je opazovalo več strokovnjakov, ki so potrdili, da je uspeła nepričakovano dobro. Pacient živi in mu gre skokoma na bolje.

Dunav zamrznil do 8 m v globino

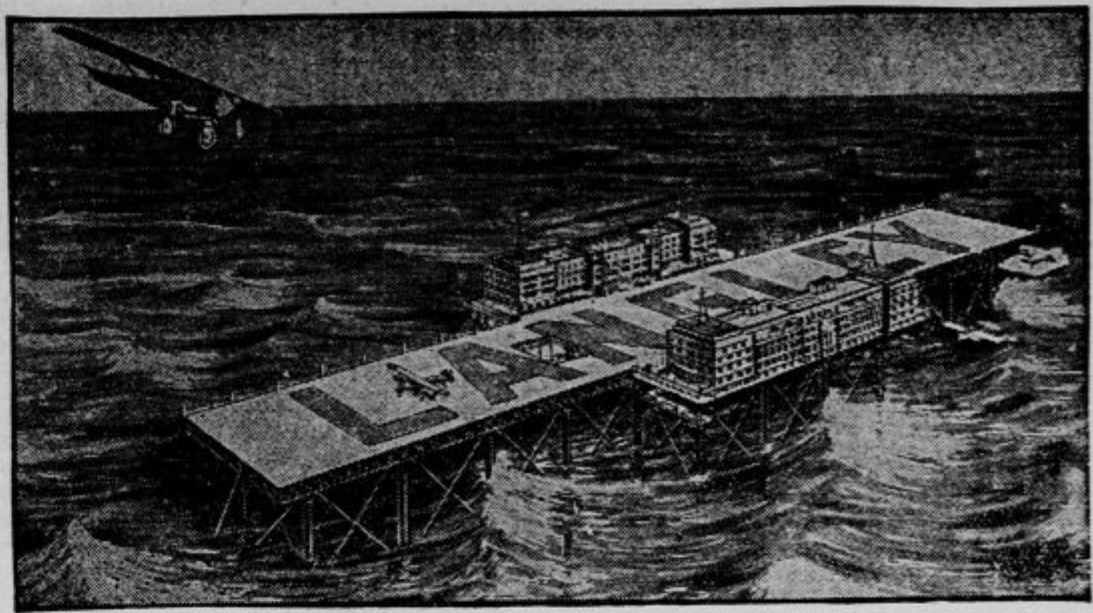
Iz rumunskih obdobjevskih krajev poročajo o stvareh, ki jih ljudstvo naše generacije še ne pomni iz lastne izkušnje. Reka je zamrznila mestoma tako kompaktno, da seže led celih osem metrov v globino. Led je takih dimenzij, kakor ga ne pomnijo pisarna ne ustna izročila. Poskusi, da bi ledeno skorjo razstrelili z dinamitom, so se slabo obnesli ali pa popolnoma odkrili. Ledu niso kos nobena sredstva in celo nujonskih čet, ki so z razstreljevanjem skušale odneti vodi pristo pot, je naravnost odpovedalo. Pri Silistriji na bolgarskem ozemlju stoji ledenik, ki meri v obsegu 700 m. Prebivalstvo s trepetom pričakuje trenutka, ko se bo ta kolos začel omikati po vodi navzdol. Pristanišča ob Črnem morju so izpostavljena strašnim nevarnostim. Pri Varni in Burgasu je morje še vedno pokrito z debelim ledom. Parniki se ne morejo zasidrati v lukah. Potresna opazovališča predvidevajo za letošnje pomlad v Črnem morju močne potrese. Kakršne je čutilo prebivalstvo v bližini teh krajev že pred dvema letoma.

Vesten finančni s razžik

moreš postati, če si oblečen v uniformo, ki ti da veselje in ponos do službe. Izbor in poceni uniformira ateleje tvrdje DRAGO SCHWAB v Ljubljani.

„Zakonodajne Američanke“

145 jih je po statistiki »narodne zveze ameriških žen«. To so žene, ki imajo mandat poslanske ali senatorske. Po drugih javnih funkcijah jih je ogromno. Največ zakonodajnih Američank je v severovzhodnih državah, ki tvorijo tako imenovano »Novo Anglijo«. V »državah suženosti«, Carolina Severna, Tennessee, Kentucky, Alabama, ni bila izvoljena niti ena ženska. Tudi v Luisiani in Kaliforniji feminizem ne uspeva. V državah, kjer imajo večino Nemci, imajo ženske borilke tudi še težko stališče. Tako ostane angleški element pionir ameriškega fe-

Plavajoče pristanišče sredi Oceana

Leti so zadnje dni javili, da se pripravila med Evropo in Ameriko redni promet s zrakoplovi. Vožnja v eno smer bo trajala okoli 34 ur, zaradi sigurnosti pa bo Ocean poseljen s plavajočimi pristanišči, kjer se bodo letala lahko ustavljala medpotoma. Pristanišča bodo opremljena tudi s hoteli in restavracijami, kakor vidimo nazorno na tej sliki.

minizma. Od 145 poslank je 100 republikank, 38 demokratk, 7 pa jin ne pripada nobeni stranki. Socijalistke ni niti ene. Vse so za prohibicijo in zahtevajo še postritev dotičnih zakonov. Veliki list »New Haven Register« piše: Delo, katero so izvršile zakonodajke v Connecticutu, je veliko. Vse so se trudile pridno in pozorno za občno blagostanje. In malo govorijo... kar je največji čudež!

Norveške ane'sije na južnem tečaju

Poleg ameriške ekspedicije Riharda Byrda se nahaja sedaj v bližini južnega tečaja tudi neka norveška odprava. Nedavno je ekspedicija razvila norveško zastavo na Bouvetskih otokih, dne 2. februarja pa je anektirala otok Petra I., ki leži na zapadni strani Grahamove zemlje. Dogaček je zbudil v svetu nekaj začudenja, računajo pa, da bo ostal brez diplomatskih posledic.

Chaplinovo stanje resnejše

Kakor smo zabeležili, leži filmski komik Charlie Chaplin že nekaj dni bolan. Trpi namreč na vnetju slepiča. Po zadnjih vesteh se je njegovo stanje poslabšalo. Zadnje dneve ponoči je zdravnik stalno pri njem in se ne gane iz sobe. Pariška poročila pa govore, da ima Chaplin trebušno hriplo. Njegova temperatura ni posebno visoka; znaša 38,3 stopinj.

Zeppelinov polet v Egipt in Palestino

Nameravani polet dr. Eckenerjevega »Zeppelina« v Egipt in Palestino je povzročil v angleškem parlamentu ostre debate. Iz podanih izjav je razvidno, da angleška vlada nasprotuje poletu nad Palestino. V sporazumu z egiptovsko vlado v Kairu je izšla prepoved, ki zabranjuje polet nad Egiptom vsakemu letalu, ki nima izrecnega

»Čudno! Hotel sem hčerkin roko in sem dobil očetovo nogo!«

S hidrocičkom čez Rokavski preliv

Mlada Alma Plamerjeva iz Strasbourga si je omislila goril naslikano vodno vozilo, s katerim se popelje sredi aprila iz Calaisa v Dover. Vlak te čudne ladice gonil s nogami kakor kolo pri dvokolesih.

Anton Čelov:

Izpit

»Učitelj zemljepisja Galkin je name hud in videh boste, da padem.« je dejal poštni uradnik Jefim Saharič Fendrikov, bradat sivolasec z vsega spoštovanja vredno plešo in solidnim trebuškom. »Padem... to je tako gotovo, kakor gotovo je Bog. In hud je name le zaradi malenkosti. Nekdo je prišel k okencu s priporočnim pismom in se rinil naprej, da bi najprvo sprejel njegovo pismo. To vendar ne gre... Saj je olikan človek, naj bi bil torej tako dober in se pokoril redu. — Dragi gospod — sem mu dejal — prosim, počakajte, da pridete na vrsto. — Tedaj se je razsrdil in odšel se hudoje name. Mojemu malemu, Jegorju, daje kljuje in mene zasmehuje po vsem svetu. Šel sem nekdo mimo Kuhtinove gostilne: pomolil je skozi okno kej za biljard, pokazal name in vzklilnil: Glejte, gospodje, tu gre žigosana znanak!«

Pivomjodov, učitelj ruščine, ki je stal s Fendrikovim v predsobju okrožne šole in malomarno jemal od njega ciga-

reto, je skomignil z rameni in ga pomiril:

»Ne vznemirjajte se. Ni se še primerilo, da bi padel, kdor dela, kakor vi, izpit samo zato, da bi dosegel čin. Tu gre vendar samo za formalnost!«

Fendrikov se je nekoliko umiril, a to ni trajalo dolgo. Zakaj vstopil je Galkin, mlad mož s tenko, razcefrano brado. Nosil je platnene hlače in nov modern frak, strogo pogledal Fendrikova in šel dalje.

Nato so naznanili, da pride nadzornik vsak čas. Fendrikova je tresel mraz; pričakoval je stvari, ki pridejo, z onim strahom, ki ga tako dobro poznajo obsojenci in izpraševanci. Tako zatem je pritekel skozi predsobo vodja okrajne šole Hamov, za njim pa veročitali Zmežalov. Isto pot so šli tudi ostali učitelji, vsi, da dostojno sprejmejo nadzornika. Ta — zval se je Ahajov — je glasno pozdravil navzočne, pogodrnjal zaradi prahu in izginil v šolskem poslojnu Pet minut kasneje se je pričel izpit.

Najprej sta prišla na vrsto dva popovska sinova, ki sta hotela postati

učitelja na sefu. Eden je izdelal, drugi je padel. Ta se je vseknil v rdeč robec, trenutek zamišljeno obstal in potem odšel. Potem sta prišla na vrsto dva, ki sta napravila izpit za enoletno prostovoljstvo. In sedaj je bila ura Fendrikovu.

»Kje ste zaposleni?« ga je vprašal nadzornik.

»Sem poštni uradnik pri tukajšnjem poštnem uradu, vaše blagorodje!« je odgovoril, se zravnil in se trudil, da bi prikri, kako se mu tresejo roke. »Slušam že 21 let, in sedaj zahtevajo od mene izpričevalo za čin kolegijskega registratorja. Zato si usojam napraviti izpit.«

»Dobro. Torej najprej narekovanje.« Pivomjodov je vstal, se odkaljšal in pričel narekovati. Skušal je ujeti kandidata z besedami, ki se ne pišejo čisto tako, kakor se izgovarjajo. Vendar je bilo navzlic neregovnim zankam narekovanje povoljno. Bodoči kolegijski registrator je napravil prav malo napak, daši je bolj pazil na lepoto nego na pravopis.

»Narekovanje gre,« je izjavil nadzornik.

»Dovolite mi, vaše blagorodje, povedati, je pričel Fendrikov in pri tem pošilil na svojega sovražnika Galkina. »da sem geometrijo študiral po Dabidovljevi knjigi, tudi me je poučeval nečak Barzopoj iz kijevskega samostana. Tudi planimetrijo sem študiral in stereometrijo.«

»V našem programu ni nič o stereometriji.«

»Kako? In jaz sem se mučil z njo ves mesec... Če bi bil vedel zato!«

»No, pustimo geometrijo. Sedaj se bomo bavili z vedo, v kateri ste kot poštni uradnik gotovo najboljše podkovani. Zemljepis je vendar znanost postiljonov.«

ne da bi ga pogledal, počasi vprašal:

»Povejte, kakšno vladno ima Turčija?«

»Da... turško.«

»Hm, turško... To je prožen pojim. Turčija ima ustavno vladno. Sedaj... imenujte mi pritoke Gange.«

»Zemljepis sem predelal po Smirnovu in, oprostite, ne prav natančno. Ganges, to je reka v Indiji, ki se izliva v morje...«

»Tega vas nisem vprašal. Vedel bi rad, kako se imenujejo dotoki te reke. Ne veste? In kje je Araks? Tudi tega ne veste?... Čudno... Povejte, v kateri guberniji stoji Žitomir?«

Celo Fendrikova je pokrnil mrzel znoj. Mežikal je in požiral, kakor da je pogoltnil lastni jezik. »Za Boga resnično, vaše blagorodje, je mrmral: Vseset eno leto služim in sedaj pride kaj takega, kar... Vse svoje življenje bom molil...«

»Dobro, pustimo zemljepis. Na kaj ste se pripravili iz aritmetike?«

»Tudi z aritmetiko je tako... Vse svoje življenje bom molil... Od praznika Marije Pomočnice sem se učil... zaman. Sem prestar za tako učene

Ne mečite svojih otrok s ribjim oljem, ker je
vsa deca odraščena za

JEMALT

preparat ribjega olja, ki ima izredno ugoden okus.
Dobiva se po vseh lekarnah v malih omotih po
Din 25.— in velikih omotih po Din 42.—

Sokol

Občni zbor Gorenjske sokolske
župe

V sredini februarja se je vršila v Kranju
redna letna skupščina gorenjske sokolske
župe. Navzoči so bili delegati devetih dru-
štev. Od starešinstva JSS je prisostvoval
br. inž. Zelenka Zborovčan, ki je otvoril žup-
ni starosta br. Janko Salovic s kraškim
vzponobudilnim nagovorom.

Izredno zanimivo in poučno sliko o stanju
GSZ nud izčrpano poročilo župnega
nadzornika br. Sušnika z Jesenic Delova-
nje župe in posameznih društvenih edinic
je v preteklem letu pokazalo razveselje
uspehe župe in priredila 4. marca prve
župne smučarske tekme v Moistrani s 752
tekmovalci, dne 17. junija v Radovljici
župni zlet članstva in naraščaja. 23. sep-
tembra župne tekme v lahki atletiki s 87
tekmovalci in dne 3. februarja 1929. druge
smučarske tekme v Moistrani s 69 tekmo-
valci. Delovanje posameznih društev je bi-
lo naslednje: Skofja Loka Kranj, Jesenice,
Radovljica, Koroska Bela - Javornik, In
Stražišče so zelo dobra. Društva Bohinjska
Bistrica, Dražgoše in Gorenja vas kažejo
klub vsem neorihkam življenjsko sposob-
nost, slabše Bled, Moistrana, Trzin, Ze-
lezničar, Gorenja vas, Zuma, šteje 172 telo-
vadev, 105 telovadkinj, 160 moškega in
105 ženskega naraščaja, 271 moškega in
248 ženske deca ter 72 dijakov, skupaj 1133
telovadec. Pri župnem zletu je nastopilo
108 članov, 73 članice, 83 naraščaja, 280 de-
ca, skupaj 534, skoraj 300 oseb več kakor
pri prejšnjem zletu. Nadalje so bila zastopa-
na društva iz Kranja (134 oseb), Jesenice
(96) in Skofje Loke (95). Društvo na Ko-
roski Beli je zaradi lanskega leta lisen So-
kolski dom, Nadaljnja poročila so podali
načelnik br. Azman, tajnik Cvar, blaginik
Tavčar, matrikar Deu ter načelnik narod-
nobrašnje in socialne, odseka br. dr.
Obersnel.

Izmed sklepov naj omenimo: priredil se
bo 14-dnevni predmetni tečaj, na katerega
naj pošlje vsako društvo enega ali dva čla-
na. Od Saveza se bo zahtevalo da naj se
ne pobira porez za člane - volake.

V novo župno starešinstvo so bili izvo-
neni: Janko Salovic (Kranj), starosta: Fr.
Dolenc st. (Skofja Loka), I. podst.: dr. M.
Obersnel (Jesenice), II. podst.: inženjer M.
Sušteršič (Koroska Bela - Javornik), III.
podst.: P. Azman (Kranj), načelnik: s. M.
Pečnikova (Kranj), načelnica: prof. Kolar,
prosvetar: dr. De. Gleria, načelnik zdravst-
venega: Josip Cvar, Tomo Tavčar, Božo-
mir Deu, Josip Česen, inž. Emmer, dr. St.
Salovic (vsi Kranj), Dolenc Franc ml.
(Skofja Loka), odborniki: Benedik Franc
(Stražišče) in Bežnik Cene (Radovljica),
revizorja.

Komniško okrožje. Pozivam br. načel-
nike vseh okrožnih edinic, da vadi-
tne članov na II. okrožni vadbeni dan, ki
se vrši v nedeljo 3. marca od 9. ure dalje
vsakodnevno v Sokolskem domu v Domžla-
h. Dobrodošli tudi ostali telovadci okrož-
nih edinic. Z br. župnima vadiateljema po-
novimo dopoldne I. in II. in n. uovo ureva-
bomo III. in IV. člansko pravo vajo za
župni zlet, popoldne pa predelamo župne
tekmovalne vaje članov za nižji in srednji
oddelek. Zdravo! — Načelnik.

Najboljše najtanjše, zato
13 najcenejše!

stvari. Bodite milostni, vaše visoko
blagorodje, vse življenje bom moil za
vas....

Na Fendrikovljevih trepalnicah so
zabljčale solze.

»Pošteno in zvesto sem služil... po-
stim se... Celo otroci dijakov lahko po-
trdi. Bodite plemeniti, vaše blagorodje!«

»Toda, ali se niste pripravili?«

»Vse sem pripravil, a se ne morem
ničesar spomniti... Kmalu jih bom
šestdeset, kako naj se potem ukvar-
jam z znanostmi? Bodite usmiljeni!«

»Naročil si je že čepico s kokardo,«
je pripomnil dijakon Zmježalov in se
zasmejal.

»Dobro, poidite!« je dejal nadzornik.
Uro pozneje je šel Fendrikov z učitelji
v Kuhtinovo krčmo na čaj. Slavil je
zmago. Obraz mu je sijal, v očeh mu je
žarela sreča; le to da se je vsak tre-
nutek popraskal po glavi, je govorilo,
da ga muči neka misel.

»Škoda škoda,« je mrmral. »Takšna
neumnost, takšna neumnost!«

»Kakšna neumnost?« ga je vprašal
Pivomjodov.

»Čemu sem se učil stereometrije, če
je ni v programu? Ves mesec sem se
trajal s to zoprnjo. Škoda, škoda!«

Radio

Izvleček iz programov

LJUBLJANA (577 m 4kw), ZAGREB (309
m 0,7kw), PRAGA 349 m (5kw), BRNO
(441 m 3kw), VARŠAVA (1111 m 10kw),
BERLIN (484 m 4kw), FRANKFURT (428
m 4kw), LANGENBERG (469 m 20kw),
STUTTGART (380 m 4kw), DUNAJ (517 m
15kw), LONDON (Daventry 1604 m 25kw),
RIM (448 m 12 kw), BUDIMPEŠTA (558 m
20kw), STOCKHOLM (Motala 1380 m
30 kw)

Nedelja 3. marca.

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz
franciskanske cerkve. — 10.30: Predavanje iz
podredstva. — 11: Koncert radio-orkestra. —
15: Stanje vode in napoved časa. — 15.05:
»Muhce in mamice«: dramska slika. — 15.30:
Reproducirana glasba. — 16: Planinski spominj,
prof. J. Mikar. — 16.30: Lahka godba radio-
orkestra. — 20: Citraški večer z Jana Loel-
keja. — 1. Bošnjaki pridejo. — 2. Večerni spo-
minj. — 3. Zagrebški vrtni koncert. — 4. Na
Vrbskem jezeru. — 5. Sestanek. — 6. Moj za-
klad. — 7. Iz citraške bole. — 8. Črni otroci.
— 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Poročila
in napoved časa. — ZAGREB 11.30: Dopoldan-
ski koncert. — 17: Prenos godbe za ples. —
19.30: Prenos programa z Dunaja. — 21.40:
Koncert lahke večerne glasbe. — PRAGA 16.30:
Popoldanski koncert orkestra. — 18.15: Pevski
koncert. — 19.05: Koncert godbe na pihala. —
20: Zabaven večer. — 21: Godba na dude. —
21.30: Slaboigra »Amalfabet«. — 22.30: Lahka
glasba. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz
Prage. — 18: Pevski koncert. — 19.05: Večerni
koncert orkestra. — 20.40: Chopinove klavirske
skladbe. — 21: Orkestralen koncert. — 22.20:
Večerni koncert lahke godbe. — VARŠAVA
15.15: Prenos koncerta iz filharmonije. — 18.20:
Glasba in literaturo. 20.45: Slaboigra »Nered
v etrus«. — 22.30: Lahka godba. — DUNAJ
10.20: Zborovski koncert. (Sängerklubben). —
11: Koncert dunajskega koncertnega orkestra.
— 15.45: Popoldanski koncert. — 18.05: Brah-
msove in Beethovneve komorne skladbe. —
19.30: Joh. Brahms: »Nemški requiem«, za so-
biste, mešani zbor in orkester. — 21.30: Po-
ludni koncert orkestra. — BERLIN 16.30:
Koncert lahke glasbe. — 20: Zabaven večer. —
21: Pesmi z Bavarskega. — FRANKFURT 16.30:
Koncert orkestra in solistov. — 20.30: Mešan
večer. — Koncert lahke godbe. — LANGEN-
BERG 16.30: Prenos koncerta iz Frankfurta. —
20.10: Leharjeva opreeta »Vesela vdova«. —
Koncert lahke godbe. — STUTTGART 15.30:
Pasijski spevi. — 16.15: Odločki iz popular-
nih oper. — 19.30: Koncert orkestra mandolin.
— 20.30: Offenbachova opereta »St. 66«. —
21.30: Prenos izmuzmiški postaj. — 22: Od-
lomki iz francoskih oper. — 22.40: Koncert
lahke glasbe. — TOULOUSE 21.30: Orkestra-
len koncert. — 22.15: Operne arije in pesmi.
— 22.45: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 10:
Prenos cerkvene glasbe. — 12: Simfonični kon-
cert orkestra. — 16: Predavanja in pesmi. —
17.15: Ciganska godba. — 20.15: Orkestralen
koncert lahke godbe. — 21.45: Koncert Tri-
a. — LONDON 18.45: Bachova kantata. — 21:
Prenos večernic. — 22.05: Orkestralen in pev-
ski koncert. — RIM 17: Vokalni in instrumen-
talen koncert. — 20.45: Puccinijeva opera »De-
kle z zlatega zapada«. — STOCKHOLM 16:
Koncert komorne glasbe. — 18: Prenos večer-
nic. — 20: Koncert orkestra in pevskega zbor-
a. — Lahka godba.

REKORDNE REZULTATE
samo s TUNGSRAM Barjevevi
REKORD CEVMI

Pred sodniki

Zeblo ga je.

Delavec Janez iz Ljubljane zahaja rad v
kavarno. Zanjti ga je tak posest stal en
teden zapora. Janez je namreč prišel v ne-
ko ljubljansko kavarno, kjer je sedel nje-
gov znanec Anton. Janez je zagledal na
stolu blizu sebe Antonovo suknjo. Segel je
v žep te suknje in vzel iz nje rokavice, mis-
leč, da ga Anton ne opazuje. Rokavice so
bile vredne 110 Din. Anton je dejal Ja-
nezu, da ga je videl, kaj počenja, da naj
mu rokavice vrne. »Jaz nimam nobenih
rokavic,« se je zadržal Janez in odšel iz ka-
varne. Komaj je bil na cesti, si je takoj
oblekel rokavice, pa jih ni imel dolgo, pro-
dal jih je nekemu znanцу. Pred sodnijo je
Janez omenil, da ni rokavice ukradel, tem-
več — našel. »Zeblo me je, pobral sem
jih in šel z njimi. Pozneje sem rokavice
res prodal,« je pripomnil Janez in kazni
sprejel.

Križ

V Dobrujah je prišel pred tedni 16letni
Jurij k svojemu znanцу Alojziju, posestni-
kovemu sinu.
»Ti, Alojze, jaz imam pa nekaj lepega, pa
prav poceni ti dam,« je dejal Jurij in se
prijazno smehljaj. Alojze je bil radoveden in
vprašal je fanta, kaj neki ima. Pa je vzel
Jurij iz žep majhen zlat križec in ga Alojzu
ponudil za 4 Din.

»Zdaj pa imaš križ, pa še težak je ta moj
križ,« je kmalu potem tarnal Alojze, ko je
dobil višnjega povabilo iz sodišča.

»Pač nisem mislil, da je bil križec ukra-
den, saj bi ga ne kupil od Jurja. Ta vražji
Jur je zlezel v domačo podstreho in odnesel
križec iz skrinje. Križec ni veliko vreden,
zato poži tudi nisem kaj sumljivega slutil,«

»Z ozirom na nizko vrednost ukradenega
križca ste obsodili le na 50 Din globe, če je
pa ne boste plačali, boste morali en dan se-
deti,« je obsodil Alojzeta sodnik.

»Alojze se je globoko oddahnil: »Hvala
Bogu, zdaj se mi je pa težak križ odvalil z
ramen!«

Lepa točajka

Francka je prikupljiva deklica, precej veli-
ka brinetka, priprazna rdečeličnega obraza.
Služila je na Bledu v nekem hotelu, kjer je
imela 2 % od čistega dobička. Francka je
spokletka dobro shajala, pozneje ji je pa pri-
šlo denarja primanjkovati. Z gospodarjem
sta imela običajno obračun dvakrat na teden.
Franki j manjkalo vedno več denarja. Dokle
si je mislilo, da bo dolg krilo s svojim za-
služkom. Svola je pa narasla kar na 17.000
Din. Po odbitku Frankinega zaslužka in po
tem, kar je sama plačala, je ostala dolžna
le še 4500 Din. Morala se je zgovarjati pred
deželnim sodiščem. Priznala je, da ji je res
zmanjkalo denarja, trdila pa je, da ga ona
ni zapravila, pač so ji pa gostje mnogo od-
neeli. Poizvedbe so doznale in tudi gospodar
je potrdil, da je bila Francka vedno pošteno

dekla. Na Bledu se je pa zagledala v nekoga
fanta, ki jo je kolikor toliko zlorabljal, saj
ga je vzdrževala s jedajo in pijačo, parkrat
se je tudi »vozil na njen račun s konjem in
par sto dinarjev mu je posodila. Nekaj de-
narja je Francka dala tudi svoj materi.

Franckin gospodar je izrečno pripomnil,
da je prepričan, da ga dekla ni nameravala
ogoljufati, tudi ni zahteval od nje nobene
odškodnine.

Francka je delala morda res malo lahko-
miselno. Zagovarjala se je pa, da je bila
popolnoma prepričana, da se bo vaa svola
krila s njenim zaslužkom, da sploh ni imela
niti najmanjšega goljufivega namena in bila
je znenkrat oproščena. Sreča za njo, da je
a dobrem glasu in da še ni bila nikoli kaz-
novana.

Dodisi

ST. PAVEL PRI PREBOLDU. Drama-
tični odsek Sokola urizorizirano novojšo slo-
vensko ljudsko igraro Manice Komanove
»Prisea o polnoč,« v nedeljo, dne 10. mar-
ca ob 3 popoldne v Piklovi dvorani v
Dolenji vasi. Naj nihte ne zamuditi prilike,
da si ozleda res krasno dramsko delo!
Pokažite, da cenite naše delo za ljudsko
prosveto.

STRAZIŠČE. »Slaba vest« je naslov
kri. ki jo izrazil dijetanti Sokolskega dru-
stva v Strazišču danes, v soboto, ob 8. po-
p. »Slaba vest« je kmečka komedija v treh
delanlih od L. Anzenbergerja. Straziški
dijetanti, ki so posejali dramsko igraro
prof. O. Sesta v Kranju, so skrbno nastu-
dirali igraro in bodo v svojih vlogah gotovo
nadkrili vse njihove dramske predstave
ke so jih doslej igrali. Pričakujemo, da
bo cenjeno občinstvo napolnilo sokolsko
dvorano.

NOVO MESTO. Opozorjamo na da-
našnje gostovanje Sentlakobskega gleda-
liškega odra iz Ljubljane. Uprizore nad
vse ljubko duhovito in zabavno komedijo
»Bunbury« ki le dosega pri vseh pred-
stavah popoln uspeh in je nadvse zabavala
občinstvo. Upamo, da bo občinstvo napo-
nilo dvorano, kakor pri zadnjem gostova-
nju. Prodaja vstopnic v trgovini kosp. J.
Koširja in pri večerni blaginji.

HOTEL in RESTAVRACIJA

„FERLES“ Kočevje

vis-a-viz kolodvora 854ja

se ODDA v najem ali se tudi s vsem po-
sestvom vred in vsem inventarjem proda.
Vprašati je pri lastniku istotam.

A. SINKOVEC
nasl. K
Beli teden
do
5. marca
LJUBLJANA

Gradb. ur. št. 12/1.

Razpis.

Mestna občina ljubljanska razpisuje oddajo zidarskih,
betonskih in težaških del, dalje tesarskih, ključavničarskih,
pleskarskih in steklarskih del ter oddajo železne strešne
konstrukcije, polaganje keramitnega tlaka in oblogo sten s
fajanznimi ploščami za napravo novega prizidka mesine
električne centrale v Ljubljani.

Vsi potrebni podatki se dobe med uradnimi urami v
mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II, od torka,
5. III. 1929 dalje.

Ponudbe za železno strošno konstrukcijo je vložiti do
11. marca 1929 do 11. ure, za ostala razpisana dela pa do
15. marca 1929 do 11. ure pri imenovanem uradu.

Ljubljana, dne 1. III. 1929.

3547-a

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje, raz-
pisuje na dan 12. marca t. l. nabavo:

3000 kg
ječmenove kave.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Vele-
nje, br. 1991.

Kupimo les:

mehak, rezan, vrste I. II. III.
bukov: rezan in okrogel
žel. prage: hrastove, bukove
Okrogel les: la hlode
hrast, javor
Bukova drva, cepljena
Plačilo v gotovini
Natančne ponudbe le s
skrajno ceno:
Celje, poštni predal 21.

Z naše meje

V beograjski »Politiki« od petka je neki
Dj. priučno opisal naše Selo. Članek je da-
tiran iz Ljubljane 21. t. m. »Naš človek,«
pravi pisec uvodoma svojega članka, »ste-
ko pride preko Selske Sore v Slovenijo. Ta
kraj mu je od rok in brez dobre komunika-
cije. Ali dolina Selske Sore, četudi je stro-
mašna in redko naseljena, je polna roman-
tike in poezije.«

Po kratkem opisu doline pride do vasi Sel-
ce in ustavi se pri šoli:

»Selo ima svojo ljudsko šolo in svojega
simpatičnega upravitelja gosp. Miheliča.
Skozi dolino Selske Sore ni mogoče potova-
ti, da človek ne bi ostal v Selsah ali še bolje
v ljudski šoli. Šola je ob cesti, kakor so
gotovo vse šole v Sloveniji. Poleti nas tu
zadrži lepota šolskega vrta s prelepim »vet-
jem. Ta vrt je delo gosp. upravitelja. Pozni-
mi pa nas pridrži lepo petje šolskih otrok.
Tudi kralj Aleksander se je leta 1924. nasti-
vil pred tem šolskim poslopjem, privabljen
s petjem in cvetjem.«

Tu daleč od Ljubljane, srca Slovenije in
še dalje od Beograda se goji poseben, visok
kulit nacionalizma in pripravljajo se nove
generacije, ki bodo boljše od nas.

Ko me je službena pot vodila skozi Selo,
nisem mogel mimo selske šole, da ne bi vi-
del lepih, zdravih otrok in njihovega iz-
vrstnega učitelja - upravitelja. Sprejel me
je z vso svojo ljubeznivostjo. Peljal me je
v šolsko sobo, kjer se je vprlo v mene okrog
sto lepih, večinoma modrih, prijaznih oči.

Gosp. Mihelič je dečel razložil, da sem
prišel celo iz Sumadije, da vidim in čujem
selske šolarje. Želim, da mi zapoje pesem
o Kosovem in o našem kralju.

O, kako sladak je bil pogled na te male
glavice, ki so se obrnile proti meni in na
te modre očke v sijaju neskaljene radosti!
Nastalo je šepetanje, pomečano s radostnim
smehom.

Naenkrat vse zopet utihne, ko gosp. upra-
vitelj dvigne roko.

»Kaj bomo najprej zapeli?« — vpraša s
svojim sonornim baritonom, mehkim kakor
damašnje zimsko solnce, ki žari vrh selske
cerkve.

»Mi gremo na Kosovo,« je soglasen odgo-
vor.

In začeli so...

Mi gremo na Kosovo klasje brati
Težko je zlato rumeno

In z bratsko krvjo posvečeno.
Mi gremo na Kosovo cvetje brati
In modro, rdeče in belo

Na prah nam bode cvetelo.
Mi gremo na Kosovo polje spat
In vile uspravko nam pojo:

pri bratih je spati sladko...
In ko so se izgubili poslednji dečki gla-
sovi, jasni kakor mali zvonce njihove cerk-

ve, sem moral ploskati in zaklicati: Ziveli!

So trenutki v življenju, ko človek ne vla-
da nad seboj zaradi radosti in ko mu je
tako, da so mu vsi dragi in da bi vsakega
poljubil kakor svoj rod. Tako je bilo tudi s
menoj.

Vso to dečo bi poljubil, kajti s dobrim
upraviteljem in s lepim Selscem mi je po-
stala najbližja.

»Sedaj mi mali amo,« se začuje glas gosp.
Miheliča in njegova dvignjena desnica umi-
ri vse.

Mi mali smo — ah mali,
pa kaj bi kralju dali
za rojstni dan?
Cvetlice? — O, saj jih ni!
A pesmica vesela,
se a srca nam buči.
On čuje jo — otroci moj!
Ti naš si Aleksander
in mi smo tvoji...

Zapustil sem šolo gosp. Miheliča in Sel-
ce s radostjo polnim srcem. Temu novemu
svetu se lahko mirno duše prepusti naša
velika domovina in naše narodno edinstvo.

Bošnjim

slabim, nervoznim, ki se brzo utrudijo in ovese
(možje, žene, otroci.)

Zdravje človeškega organizma se ohrani in po-
vrne samo s pomočjo zdravih njegovih življe-
njetvornih fleg, ki vplivajo v kri specifične fer-
mente energije, ki povračajo razno sposobnost
pri organizmi stanišja, prinosijo skozi ta žar
mladostne sile in občutka polnega života. (Dr.
S. Voronov.)

Steer se rudi razmena materije in organizem
se ognji s strupi razmene (sečne kisline i. dr.),
se predčasno utruji, vene in umira. No po na-
stajenju organizma s fermenti energije, (Kale-
fluid - D. Kalenčenko) vzeti in v tleže močne ži-
vali, »se organizem naglo popravi od vsake
bolezni in njegova delovna sposobnost, slabost
in celo smrt se podaljša in odloži na mno-
ga leta. (Dr. S. Voronov.)

GO. zdravnikom pošljemo gratis-franko radi po-
skušnje s bošnjim »Kalefluid«.

Brezplačno se pošlje vsakemu literaturo o »Ka-
lefluidu« s opazovanji mnogih profesorjev in
zdravnikov.

Obratiti se je na: Beograd, Sumadijska št. 33,
Miloš Marković.

Zahtevajte samo pristni »Kalefluid« D. Kalen-
čenka, na čigar etiketi so označene nagrade
(Grand prix, velike zlate kolajne) ki jih je dobil
na razstavah v Parizu, Londonu, Bruslju, Rimu
i. dr.; varujte se ponaredb, če hočete poskrbeti
za svoje zdravje in s delom pridobiti denar.
»Kalefluid« D. Kalenčenka se dobi v vseh bol-
nih aptekah, drogerijah vseh držav in se pošlje
proti povzetju. 2973

SAMO 7 DNI

prodajamo izpod nakupne cene

Izločite izborne bicarske ure, žepne s rublji
po Din 89, 99, 129, 159, SDŽ 190. Stenske ure od
Din 180, 250, 350, 450. — Odplata K. D. Kralja
Petra 64, Beograd.

Generalni zastopniki za Jugoslavijo.

Patentirani francoski, novoizdelani ognjeasni aparati za
gašenje požarov, zlasti bencina, nafte, olja, etra, gorilnega plina
in drugih lahko gorljivih tekočin, a se morejo uporabiti tudi pri
vsakem drugem požaru, ter aparati za gašenje požarov v elek-
tričnih centralah in njihovih instalacijah, kakor tudi v onih
oddelkih, kjer se z vodo uničuje blago, papir in drugo, n. pr.
banke, skladišča, pisarne itd., mali aparati za avtomobile, veliki
z vsebino 2000 litrov za skladišča.

Aparati so silnega učinka in dosej po svetu nepoznani.
Sprejemmo rajonske zastopnike za Slovenijo, ki bi prevzeli
prodajo gor navedenih predmetov, ki imajo razširjeno agentsko
okrožje in morejo dati garancijo z referencami za prevzem
skladišča. — Le resne ponudbe energičnih oseb je poslati na:
Jugoslovensko Rudolf Messer A. D., Beograd, Terarija 25, pod
šifro »148« in na vsako ponudbo bomo dali odgovor. 3543a

Najboljše
kupite!

NOGAVICE, damsko in moške rokavice,
triko perila, puloverje, tovarnike (vestje),
žepne robe, KRAVATE, ovratnike, SRAJCE
šifone, glote, čipke, vzorčne, gumbe, DMC
prejico, ročne torbice, aktovke, dežnike,
izporne in toaletne potrebščine samo

